

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2003-2004

6 april 2004

ONTWERP VAN DECREET

**tot oprichting van het publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap
Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken
uitgebracht door mevrouw Mieke Van Hecke**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Norbert De Batselier.

Vaste leden :

de heer Ludwig Caluwé, mevrouw Brigitte Grouwels, de heer Mark Van der Poorten, mevrouw Mieke Van Hecke ;
de heren André Denys, Sven Gatz, Guy Sols, Francis Vermeiren ;

mevrouw Hilde De Lobel, de heren Joris Van Hauthem, Karim Van Overmeire ;

de heren Norbert De Batselier, Leo Peeters ;

de heer Jos Geysels ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

de heren Boudewijn Laloo, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy, Jan Verfaillie ;

de heren Louis Bril, Frans De Cock, Gilbert Van Baelen, Bob Verstraete ;

de heren Herman De Reuse, Felix Strackx, N... ;

de heren Bruno Tobback, Dany Vandenbossche ;

de heer Dirk Holemans ;

de heer Etienne Van Vaerenbergh.

Zie :

2130 (2003-2004)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nr. 2 : Verslag van het Rekenhof
- Nr. 3 : Amendementen

INHOUD

Blz.

1. Situering en procedureafspraken	6
2. Verslag van de bespreking in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden, uitgebracht door de heer Stefaan Platteau	6
2.1. Inleidende uiteenzetting door mevrouw Patricia Ceysens, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid en E-government.....	6
2.1.1. Algemene inleiding en situering	6
A. Rechtsvorm van het nieuwe agentschap	6
B. Aanleiding tot de oprichting van het agentschap	6
C. Onderdelen van het agentschap	7
2.1.2. Missie en taken van het agentschap	7
A. Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap	7
B. Algemene missie en taakstelling	7
C. Concrete taken en opdrachten van het agentschap	7
2.1.3. Verantwoording voor het bestaan van een agentschap.....	8
A. Voldoende kritische massa aan taken	8
B. Meetbaarheid.....	8
C. Aansturing op doelmatigheid, prestaties en kwaliteit	8
2.1.4. Keuze voor een extern verzelfstandigd agentschap (EVA).....	8
A. Autonomie en onafhankelijkheid in de uitvoering.....	8
B. Partnership.....	9
B.1. Partnership in Vlaanderen	9
B.2. Partnership in het buitenland.....	9
2.1.5. Verhouding van het agentschap tot de Vlaamse overheid	9
2.1.6. Finale doelstelling en missie van het agentschap.....	9
A. Finale doelstelling.....	9
B. Missie.....	10
2.1.7. Budgettaire weerslag.....	10
2.1.8. Weerslag op het personeelsapparaat.....	10
2.1.9. Toelichting bij enkele specifieke decreetsartikelen.....	10
A. Artikel 7.....	10
B. Artikelen 12 en 13.....	11
C. Artikel 16	11

2.2. Algemene bespreking : vragen en opmerkingen van de leden	12
2.2.1. Tussenkoms van de heer Luk Van Nieuwenhuysen	12
A. Nood aan een overheidsinstantie	12
B. Samenvoeging van twee entiteiten met een totaal verschillende finaliteit	12
C. EVA of IVA	12
D. Trendbreuk met het verleden	13
E. Verwarring met het Agentschap voor Buitenlandse Handel	13
F. Buitenlands Beleid of Economie	13
G. De organisatie van het nieuwe agentschap in Vlaanderen	13
H. Punctuele opmerkingen	13
H.1. Omvang van de dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel	13
H.2. Ontbreken van een adjunct	14
H.3. Statuut van de handelssecretarissen	14
H.4. Naambekendheid van Vlaanderen	14
H.5. Tarifiering van de dienstverlening.	14
H.6. Vakbondsvertegenwoordiging in de raad van bestuur	14
H.7. Opmerkingen van de Raad van State en van het Rekenhof	14
2.2.2. Tussenkoms van de heer Freddy Sarens	14
A. Lange voorgeschiedenis van het decreet	14
B. Nood aan duidelijkheid	14
C. Samenwerking met het sociaal-economisch middenveld in Vlaanderen	15
D. Buitenlandse Aangelegenheden of Economie	15
E. Impact van de dubbele opdracht op de dienstverlening aan de KMO's	15
F. Inwerkingtreding van de nieuwe instelling.	15
G. Beheersovereenkomst en prioriteiten	15
H. Opmerkingen van het Rekenhof	15
2.2.3. Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau	16
A. Noodzakelijke fusie door de nieuwe vormen van internationaal ondernemen	16
B. Weerlegging van enkele kritieken	16
C. Vlaams niveau versus federaal niveau	16
D. Bemiddeling in grensoverschrijdende handelsgeschillen.	16
2.2.4. Tussenkoms van de heer Patrick Hostekint	17
A. Diligente behandeling van de verdragen in het Vlaams Parlement	17
B. Buitenlands beleid als een totaalpakket van bevoegdheden	17
C. Afnemende belangstelling voor het buitenlandse beleid onder de huidige legislatuur	17
D. De periode-Dewael	17
E. De periode-Van Grembergen	17
F. De periode-Gabriels	17
G. De periode-Ceysens	17
H. Nood aan een volwaardig Vlaams minister van Buitenlands Beleid	18
I. Een nieuwe geïntegreerde overheidsinstelling.	18
J. Geen onverdeeld gunstige balans van het Vlaams buitenlandse beleid	18
K. Gebrek aan belangstelling voor Europese aangelegenheden	18
L. Inschakelen van bekende Vlamingen ter promotie van de Vlaamse belangen	19
2.2.5. Tussenkoms van de heer André Moreau	19
2.2.6. Tussenkoms van de heer Etienne Van Vaerenbergh	19

2.2.7. Tussenkoms van de heer Luc Van den Brande	20
A. Algemene evaluatie van het Vlaams buitenlands beleid	20
B. Algemene opmerkingen m.b.t. de hervorming van het overheidsapparaat voor de ondersteuning van het internationaal ondernemen	20
C. Aantrekken van buitenlandse investeringen	20
D. Samenwerking met privé-partners	20
E. Plaats van het FIT in de nieuwe departementale structuur : Buitenlands Beleid of Economie	21
F. Comptabiliteitsdecreet	21
2.3. ALGEMENE BESPREKING : REPLIEKEN VAN MINISTER PATRICIA CEYSENS	22
2.3.1. Breed Vlaams buitenlands beleid	22
2.3.2. Nood aan een overheidsinstantie én aan samenwerking met privé-actoren	22
2.3.3. Inspelen op nieuwe vormen van internationaal ondernemen	23
2.3.4. Keuze voor een EVA	23
2.3.5. Werknemersvertegenwoordiging in de raad van bestuur	23
2.3.6. Dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel	23
2.3.7. Ontbreken van een adjunct	23
2.3.8. Statuut voor de handelssecretarissen	23
2.3.9. Statuut voor de andere personeelsleden van het FIT	23
2.3.10. Beleidsdomein waaronder het agentschap zal ressorteren	24
2.3.11. Het comptabiliteitsdecreet	24
2.3.12. Naambekendheid van Vlaanderen	25
2.4. CONCLUSIE	25
3. Algemene bespreking in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervormingen e Ambtenarenzaken	25
4. Artikelsgewijze bespreking en stemming	26
5. Stemming over het geheel	27
6. Tekst aangenomen door de Commissie	28

DAMES EN HEREN,

Uw commissie besprak op 23 maart 2004 dit ontwerp van decreet dat deel uitmaakt van de operationalisering van de hervorming naar een beter bestuurlijk beleid van de Vlaamse administratie.

1. Situering en procedureafspraken

Elk administratief onderdeel van de Vlaams overheid moet kunnen ingepast worden in de nieuwe organisatiestructuur, zoals vastgelegd in het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003.

De beleidsuitvoerende taken worden in beginsel toevertrouwd aan verzelfstandigde agentschappen.

Het voorliggende ontwerp betreft de oprichting van een extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, dat zal instaan voor de uitvoering van het Vlaams overheidsbeleid inzake de bevordering van van het internationaal ondernemen.

In dit agentschap, in het Engels ‘Flanders Investment en Trade’, afgekort FIT worden Export Vlaanderen en de DAB Dienst Investeren Vlaanderen gefusioneerd.

Conform de beslissingen van het Uitgebreid Bureau van 8 en 15 december 2003 en 16 februari 2004 betreffende de bespreking van de oprichtingsdecreten Beter Bestuurlijk Beleid in het algemeen en het voorliggende ontwerp van decreet in het bijzonder, werd over dit ontwerp van decreet vooraf het advies gevraagd aan het Rekenhof (*Parl. St.* Vl. Parl. 2003-2004, nr. 2130/2).

Bovendien werd aan de inhoudelijk bevoegde commissie, met name de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden de gelegenheid gegeven het ontwerp van decreet in een eerste ronde te bespreken en haar bevindingen en eventuele suggesties voor amendering aan de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Aangelegenheden en Ambtenarenzaken mee te delen.

Onze commissie diende dan in een tweede ronde voornamelijk te toetsen of de gekozen rechtsvorm voor de instelling verantwoord is en beantwoordt aan de bepalingen van het kaderdecreet.

2. Verslag van de bespreking in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden, uitgebracht door de heer Stefaan Platteau

De Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden besprak op 2 maart 2004 zeer diepgaand het nieuwe statuut van het FIT.

2.1. INLEIDENDE UITEENZETTING DOOR MEVROUW PATRICIA CEYSENS, VLAAMS MINISTER VAN ECONOMIE, BUITENLANDS BELEID EN E-GOVERNMENT

2.2.1. Algemene inleiding en situering

A. Rechtsvorm van het nieuwe agentschap

Bij de aanvang van haar uiteenzetting benadrukt minister Patricia Ceysens dat met het voorliggende – langverwachte – ontwerp van decreet de oprichting beoogd wordt van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap “Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen”, dat in het Engels de roepnaam FIT, Flanders Investment and Trade, zal krijgen. Zoals dit laatste acroniem al aangeeft, gaat het bij deze operatie om een fusie van Export Vlaanderen en de DAB Dienst Investeren in Vlaanderen tot één enkel agentschap. Fusie die op het terrein overigens al ten dele gestalte heeft gekregen.

B. Aanleiding tot de oprichting van het agentschap

De minister wijst er verder op dat de aanleiding tot de oprichting van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen reeds wordt vermeld in de beleidsbrief Buitenlandse Handel en Extern Economisch beleid voor 2002. In dat document wordt met name de nadruk gelegd op de veranderingen die zich de voorbije jaren hebben voorgedaan op het vlak van het internationaal ondernemen en de noodzaak voor Vlaanderen om daarop een antwoord te geven. Er wordt immers vastgesteld dat de internationale expansie van de Vlaamse ondernemingen nog al te veel gericht is op de traditionele export.

Verschillende studies wijzen tevens op een achteruitgang van de positie van Vlaanderen ten opzichte

van de buurlanden voor wat betreft het aantal buitenlandse investeringen.

C. Onderdelen van het agentschap

De minister preciseert dat de kern van het agentschap gevormd wordt door Export Vlaanderen, instelling van openbaar nut met rechtspersoonlijkheid, opgericht bij decreet van 23 januari 1991, onderworpen aan de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op de instellingen van openbaar nut, categorie B. Ze wijst er daarbij nog op dat sedert 1996 een nieuw decreet (waarbij de voormalige Vlaamse Dienst voor Buitenlandse Handel werd omgevormd tot Export Vlaanderen) voorziet in de mogelijkheid om een beheersovereenkomst af te sluiten tussen de Vlaamse regering en Export Vlaanderen.

Belangrijk is daarbij ook dat, door de bijzondere wet van 13 juli 2001 houdende overdracht van bevoegdheden aan de gewesten – d.w.z. de uitvoering van de Lambermont-akkoorden – Vlaanderen op 1 januari 2002 volledig bevoegd geworden is voor het afzet- en uitvoerbeleid. Export Vlaanderen, en vanaf 1 januari 2004 het agentschap, is derhalve belast met het overnemen van deze bevoegdheid in zijn takenpakket.

De andere component van het fusie-agentschap wordt gevormd door de Dienst Investeren in Vlaanderen (DIV). Dit is een dienst met afzonderlijk beheer (DAB) van de administratie Economie, binnen het departement EWBL.

Om de homogeniteit van het beleidsdomein volgens de principes van beter bestuurlijk beleid te garanderen, zal dus ook de overheveling van budgettaire middelen van het departement Economie aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen noodzakelijk zijn. De minister wijst er daarbij op dat de aanwending van deze middelen nu reeds gebeurt door Export Vlaanderen, hoewel ze op de begroting Economie zijn ingeschreven

2.1.2. Missie en taken van het agentschap

De minister komt dan tot de missie en de taken die door het nieuwe agentschap vervuld zullen moeten worden.

A. Publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap

Hierbij is het van belang om in gedachten te houden dat het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, dat het voorwerp vormt van dit ontwerp van decreet, zal gelden als een zogenaamd publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap als bedoeld in artikel 13 van het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid.

B. Algemene missie en taakstelling

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen wordt in het voorliggende ontwerp van decreet meer bepaald belast met de tenuitvoerlegging van het Vlaamse overheidsbeleid, met als missie, middels zijn binnen- en buitenlands netwerk, kwalitatief hoogstaande diensten aan de Vlaamse ondernemingen aan te bieden om hen bij alle facetten van het internationaal ondernemen te begeleiden, te ondersteunen en te stimuleren. Mede door het aantrekken van buitenlandse investeringen in Vlaanderen zal het agentschap een betekenisvolle bijdrage leveren tot de internationale ontwikkeling van de Vlaamse economie.

In beleidsmatig opzicht is het *volgens de minister* de bedoeling dat hierdoor wordt bijgedragen tot het scheppen van een klimaat waarin de rol van het internationale ondernemerschap in Vlaanderen, zowel naar aantal, als naar kwaliteit, aan belang wint, zodat op die manier wordt bijgedragen tot de continue sociaal-economische ontwikkeling in Vlaanderen en daardoor ook tot de welvaart en het welzijn van de gehele Vlaamse bevolking, die alle baat heeft bij een florerend ondernemingswezen.

Het gevolg hiervan is ook dat het agentschap zich in toenemende mate geconfronteerd ziet met de noodzaak zijn beleid en activiteiten nauwer af te stemmen op die van zijn natuurlijke partners, zijnde de representatieve Vlaamse actoren uit het economische middenveld.

C. Concrete taken en opdrachten van het agentschap

De minister komt dan tot de concrete taken en opdrachten, die op verschillende niveaus gesitueerd zijn: taken van promotionele aard; informatie, documentatie, advies en begeleiding betreffende alle aspecten van de internationale handel en het internationale ondernemen; promotie van Vlaanderen als vestigingsplaats voor buitenlandse ondernemingen; het stimuleren en ondersteunen van Vlaamse

ondernemingsactiviteiten in het buitenland ; het verstrekken van financiële stimuli, waarborgen en subsidies ter bevordering van het internationaal ondernemen ; bemiddeling in grensoverschrijdende handelsgeschillen ; het actief werken aan synergieën en het opzetten van samenwerkingsverbanden met alle actoren op het vlak van internationaal ondernemen in binnen- en buitenland ; het managen van een eigen binnenlands en een buitenlands netwerk en ten slotte het optimaal benutten van financiële hefboomen voor het internationaal ondernemen beschikbaar op Belgisch, Europees en internationaal vlak.

De minister voegt daar nog aan toe dat de Vlaamse regering het agentschap bovendien kan belasten met bijzonder opdrachten. Deze moeten dan wel passen in de missie en de taken van het Agentschap, en moeten worden uitgevoerd conform de voorwaarden uit de beheersovereenkomst.

2.1.3. Verantwoording voor het bestaan van een agentschap

A. Voldoende kritische massa aan taken

Enkele cijfers over de taken van Export Vlaanderen illustreren volgens *de minister* waarom een agentschap wordt opgericht. In 2002 waren een 700-tal bedrijven betrokken bij de buitenlandse acties van Export Vlaanderen. Bij de Vlaamse acties waren in dat jaar ongeveer 850 bedrijven betrokken. In 2002 ontving Export Vlaanderen 6219 aanvragen voor adressen en marktonderzoeken. Er werden 1638 aanvragen voor financiële steun goedgekeurd, waarvan 637 voor een individuele beursdeelneming, 933 voor prospectie-initiatieven en 24 voor initiatieven van bedrijfsgroeperingen.

Nog in 2002 kregen 6.600 bedrijven wekelijks de Exportbrief van Export Vlaanderen. Daarnaast werden nog 950 elektronische exemplaren verstuurd. De website van Export Vlaanderen werd 336.211 keer bezocht. Het volledige klantenbestand bestond in 2002 uit 8.400 bedrijven.

De omvang van het takenpakket verklaart derhalve meteen ook de omvang en de kritische massa van het agentschap, met een budget van ongeveer 60 miljoen euro en talrijke buitenlandse filialen en een personeelsbestand van circa 400 personeelsleden in binnen- en buitenland.

B. Meetbaarheid

De minister preciseert verder dat de af te sluiten beheersovereenkomst van het agentschap duidelijke doelstellingen, met afbakening van sturings-, opvolgings- en toezichtmechanismen, zal bevatten.

Uit de hoger vermelde cijfergegevens blijkt immers genoegzaam de kwantificeerbaarheid van de dienstverlening waarvoor het agentschap zal instaan.

Daarvoor zullen er binnen het agentschap een aantal meetinstrumenten voorhanden zijn : het Kennis Informatiesysteem, een uniform database-systeem in het buitenland en een Management Informatie Systeem. Daarnaast kan verwezen worden naar de bestaande standaardrapporteringen, het jaarlijkse klantentevredenheidonderzoek, de website en het intranet. Tevens zal een relatiemanager met derden aangesteld worden en zal er geregeld overleg met het economische middenveld zijn in de werkraden.

C. Aansturing op doelmatigheid, prestaties en kwaliteit

Door de aard van de opgesomde taken en de kwantificeerbaarheid ervan zal de regering volgens de minister wel degelijk ook de werking van het agentschap kunnen beoordelen en aansturen op basis van doelmatigheid, prestaties en kwaliteit van de dienstverlening

2.1.4. Keuze voor een extern verzelfstandigd agentschap (EVA)

Volgens de *minister* zijn er diverse redenen waarom het agentschap extern verzelfstandigd moet zijn.

A. Autonomie en onafhankelijkheid in de uitvoering

Autonomie en onafhankelijkheid zijn essentieel in de uitvoering van de decretaal opgedragen bevoegdheden. Het agentschap is immers bovenal een instrument dat in het belang van de economische ontwikkeling in Vlaanderen moet beantwoorden aan de vraag van de onderneming die om bijstand vraagt. Het agentschap moet dus zijn actieprogramma en zijn doelmarkten kunnen bepalen in functie van de noden en de behoeften van de markt. Maar dit alles wel steeds binnen het door het politiek primaat bepaalde kader.

Ook op budgettair vlak is onafhankelijkheid nodig : Export Vlaanderen verricht zowel in binnen- als buitenland zeer veel betalingen aan derden.

Er zijn tevens meer dan 70 kantoren in het buitenland. Autonomie is dan ook noodzakelijk om op lokaal en regionaal vlak in te kunnen spelen op onvoorziene kansen, wijzigingen in actieprogramma's enzovoort.

Ook moet de eigen specificiteit, gebaseerd op een jarenlange praktijkervaring, eigen promotie en informatiecampagnes voor specifieke doelgroepen en het opzetten van eigentijdse en eigen initiatieven, gegarandeerd zijn.

Een flexibel HR-beleid – in het bijzonder in het buitenland – met een autonomie en een onafhankelijkheid in de uitvoering van de werkzaamheden, kan volgens de minister alleen maar bijdragen tot de werving en selectie van competente medewerkers.

Het agentschap zal alleen overleven als het zijn toegevoegde waarde bewijst in een commerciële omgeving. Het agentschap is immers strikt genomen niet absoluut 'nodig', want door de aanwezigheid van tal van concurrenten op de privé-markt heeft het geen monopolie. Het unieke laagdrempelige karakter maakt het echter wel toegankelijk voor alle KMO's.

B. Partnership

B.1. Partnership in Vlaanderen

Voor *de minister* is het duidelijk dat internationaliseren in de eerste plaats de opdracht van de bedrijfswereld is. Het agentschap kan hier echter de zaken faciliteren door een professioneel netwerk van relaties in het buitenland te ontwikkelen. Deze relaties brengen relevante informatie, kennis en vaardigheden naar de ondernemingen in Vlaanderen, waardoor nieuwe marktopportunities kunnen worden ingevuld. Dit beleid kan pas een succes worden wanneer de bedrijfswereld en de overheid structureel samenwerken. Hun kennis is immers complementair. Het goed functioneren van het agentschap vereist dus een structureel partnership, hetgeen ingevolge het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid het best kan gerealiseerd worden met een EVA. Hieruit volgt dan ook dat het sociaal-economische middenveld volwaardig moet betrokken worden bij de uitvoering van het beleid.

Dit betekent dan ook dat de betrokkenheid verder kan gaan dan een louter overleg. Zo kunnen de privé-partners, bijvoorbeeld de sectorfederaties, het agentschap sectorale infomanagers ter beschikking stellen. Deze bijdrage, kan worden beschouwd als een financiële inbreng vanwege de partners.

B.2. Partnership in het buitenland

Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen worden in bepaalde omstandigheden ook genooddaakt om partnerships aan te gaan met in het buitenland gevestigde organisaties. Zo baat Export Vlaanderen bijvoorbeeld een incubatiecentrum in Singapore uit in samenwerking met de plaatselijke autoriteiten.

Het moge derhalve duidelijk zijn dat de reële behoefte aan dit soort duurzame partnerships in binnen- en buitenland de externe verzelfstandiging van het agentschap ten volle verantwoorden.

2.1.5. Verhouding van het agentschap tot de Vlaamse overheid

Het agentschap staat onder determinerende invloed van de Vlaamse overheid. Zijn werkzaamheden zullen immers in hoofdzaak worden gefinancierd door het Vlaamse Gewest. Het beheer van het agentschap is door de beheersovereenkomst daarenboven onderworpen aan het toezicht van het Vlaamse Gewest. En de helft van de leden van de raad van bestuur vertegenwoordigen er de Vlaamse regering. Bovendien wordt de voorzitter voorgedragen door de Vlaamse regering en heeft hij de doorslaggevende stem. Tenslotte wordt de gedelegeerd bestuurder van het agentschap aangesteld door de Vlaamse regering.

2.1.6. Finale doelstelling en missie van het agentschap

A. Finale doelstelling

De finale doelstelling van deze hele operatie is volgens *de minister* dat de Vlaamse overheid het internationaal ondernemen wil promoten door het scheppen van een kader dat de ondernemers en alle werknemers toelaat om optimaal te werken.

Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen moet uitgroeien tot een sterke instelling die alle facetten van het internationaal ondernemen op een resultaatgedreven manier verzorgt. Naast export en doorvoer, behelst dit eveneens sa-

menwerking met buitenlandse partners (joint ventures), uitwisseling van technologie en het faciliteren van investeringen in binnen- en buitenland.

B. Missie

De missie van het agentschap is dan ook om “als element in de sociaal-economische ontwikkeling in Vlaanderen, middels zijn binnen- en buitenlands netwerk het internationaal ondernemen op een duurzame wijze te bevorderen door het aanbieden van kwalitatief hoogstaande en specifieke diensten aan alle ondernemingen in Vlaanderen teneinde deze bij alle facetten van het internationaal ondernemen te begeleiden, te ondersteunen en te stimuleren.”

Het agentschap heeft verder als missie het aantrekken van buitenlandse investeringen in Vlaanderen om een betekenisvolle bijdrage te leveren tot de internationale ontwikkeling van de Vlaamse economie.

2.1.7. Budgettaire weerslag

De minister benadrukt dat de hele operatie op budgettair vlak een nuloperatie is. Naast de dotaties van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen vraagt het, zoals hoger reeds even aangehaald, wel de overheveling van budgettaire middelen van het departement Economie naar het agentschap.

De kostenbesparingen door de gecreëerde synergieën worden aangewend voor de uitbreiding en de verdieping van de dienstverlening. De fusie leidt – vooral voor DIV – tot een enorme uitbreiding van het netwerk. Voor het aantrekken van investeringen beschikt Vlaanderen voortaan over een netwerk in de hele wereld in plaats van enkel in de USA, Japan en Singapore. Nieuwe prioriteiten worden nu ook Canada, Korea, China, India, Taiwan en de West-Europese landen.

2.1.8. Weerslag op het personeelsapparaat

Het ontwerp van decreet heeft al evenmin een weerslag op het personeelsbestand.

Wel is het zo dat het nieuwe organogram van het agentschap heel wat personeelsverschuivingen met zich meebrengt evenals de organisatie van examens voor het personeel met het oog op de conformiteit van het personeelsbestand met de vereisten van het raamstatuut Beter Bestuurlijk Beleid.

2.1.9. Toelichting bij enkele specifieke decreetsartikelen

De minister wenst daarna wat dieper in te gaan op enkele decreetsartikelen die enige bijkomende toelichting verdienen.

A. Artikel 7

Het vierde hoofdstuk van het ontwerp van decreet betreft het bestuur en de werking van het agentschap en somt de twee bij dit ontwerp van oprichtingsdecreet ingestelde organen van het FIT op : de raad van bestuur en de gedelegeerd bestuurder.

De wijze van samenstelling en aanstelling van deze organen en, desgevallend, hun leden, alsmede de bevoegdheden en de werking van deze organen worden, in de mate dat dit niet reeds in het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 werd geregeld, in de verdere artikelen van het ontwerp van decreet nader geregeld.

De minister wijst er daarbij op dat het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 en de daarbij horende memorie van toelichting in wezen maar weinig speelruimte laten voor de inrichting van het bestuur van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap. Maar dit bestuur, integendeel, op imperatiefrechtelijke wijze regelen. De concrete oprichtingsdecreten van de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen zelf kunnen op het vlak van de inrichting van het bestuur dus hoogstens een aantal aanvullende regels bepalen, alsmede een keuze maken uit een aantal door het kaderdecreet geboden opties.

Aldus is de inrichting van een raad van bestuur door artikel 17 van het kaderdecreet verplicht gesteld ; tevens bepaalt het ontwerp dat de leidende managementfunctie moet worden ingevuld op één van de wijzen bepaald in artikel 22, § 1, van het kaderdecreet, met dien verstande dat daarin wel in twee opties is voorzien.

In casu preciseert de minister dat voor wat betreft de werking van FIT gekozen wordt voor de optie die voorzien is in artikel 22, § 1, 1°, van het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid, te weten de aanduiding, onder de leden van de raad van bestuur, van een gedelegeerd bestuurder. Zulks wordt nader uitgewerkt in het artikel 13 van het hier voorliggende ontwerp van decreet.

In artikel 7 zelf wordt de samenstelling van de raad van bestuur van FIT nader geregeld. Hierbij is er

naar gestreefd om een evenwichtige weerspiegeling te bieden van enerzijds de actoren in het beleidsdomein waartoe FIT behoort en anderzijds de inbreng van de publieke en de privé-sector met, gelet op de doorslaggevende stem van de voorzitter, een overwicht voor de publieke sector. Aan het hoofd van de raad van bestuur staat dus een voorzitter, een neutrale figuur aangeduid door de Vlaamse regering. De bedoeling is dat de voorzitter zich onafhankelijke opstelt ten opzichte van de andere leden van de raad van bestuur, inzonderheid deze bedoeld in artikel 7, § 1, 1° en 2°, van het ontwerp van oprichtingsdecreet. Het verdient volgens de minister verder aanbeveling dat de voorzitter een bedrijfsleider of ondernemer is.

Naast de voorzitter zal de Vlaamse regering eigenmachtig nog vijf andere kandidaten kunnen aanstellen zoals bepaald in artikel 7, § 1, 3°, van het ontwerp van oprichtingsdecreet.

De leden van de raad van bestuur bedoeld in artikel 7, § 1, 1° en 2°, zullen worden aangeduid door de Vlaamse regering op voordracht van geledingen uit het maatschappelijk middenveld. Daarbij zal de regering rekening houden met de volgende verdeelsleutel : vier leden op voordracht van de representatieve organisaties van de werkgevers en de middenstand die in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zitting hebben, waaronder minstens één lid op voordracht van de representatieve organisaties van de middenstand en daarnaast ook twee leden op voordracht van de representatieve organisaties van de werknemers uit de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen.

Met die samenstelling wordt een evenwicht tussen de doelgroepen van FIT bereikt. De doelgroepen kunnen zo in gelijke mate aan bod komen.

De bedoeling is dat Vlaamse regering bij de samenstelling van de raad van bestuur een gezamenlijk kennisprofiel verzekert waarin de volgende bekwaamheden aanwezig zijn : internationale ervaring, voeling met de KMO-wereld, actief bedrijfs-leiderschap, kennis van de behoeften van exporteerend Vlaanderen, kennis van de financiële omgeving van het internationaal ondernemen. Het hoeft daarbij geen betoog dat praktijkervaring hierbij van doorslaggevend belang is.

B. Artikelen 12 en 13

De artikelen 12 en 13 betreffen het dagelijks bestuur en het management van FIT. In het ontwerp van decreet moest hierbij, gezien het statuut van FIT als publiekrechtelijk vormgegeven extern ver-

zelfstandig agentschap, opnieuw gekozen worden uit een van de twee alternatieven bedoeld in artikel 22, § 1, van het kaderdecreet. In artikel 12 is geopteerd voor de eerste mogelijkheid. Het dagelijks bestuur van het agentschap wordt toebedeeld aan een gedelegeerd bestuurder die door de Vlaamse regering wordt aangeduid en daardoor deel uitmaakt van de zes door de Vlaamse regering voorgedragen leden van de raad van bestuur (artikel 7, § 1, 3°).

Het artikel 13 omschrijft de bevoegdheden van de gedelegeerd bestuurder, namelijk het dagelijks bestuur, de voorbereiding van de raad van bestuur, de vertegenwoordiging van het agentschap in gerechtelijke of administratiefrechtelijke geschillen. De gedelegeerd bestuurder kan één of meerdere specifieke bevoegdheden aan een lid, of leden, van het personeel van het agentschap delegeren. Hij is voorts belast met de uitvoering van de beslissingen van de raad van bestuur en de leiding van het personeel.

De minister laat daarbij nog opmerken dat de meer concrete inhoud van het dagelijks bestuur nader zal worden omschreven in het huishoudelijk reglement van het agentschap dat aan de goedkeuring van de Vlaamse regering wordt onderworpen (zie artikel 14 van het ontwerp van decreet). Op die manier zal een eigentijdse en soepele invulling van het dagelijks bestuur worden bewerkstelligd.

C. Artikel 16

Artikel 16 bepaalt de financiële middelen van het agentschap.

Met betrekking tot de dotaties in art 16, § 1, verwijst de minister naar de commentaren onder punt 2.1. in de memorie van toelichting en de commentaren bij de bespreking van de artikelen 4 en 5 punt 5.

In § 2 wordt ook overgegaan tot de oprichting van een reservefonds. Dat reservefonds is onder meer nodig wegens de bijzondere rechtspositie van een aantal personeelsleden van FIT. Voor deze personeelsleden, het zogenaamde “uitdovend contractueel kader” afkomstig uit Export Vlaanderen, werd namelijk geopteerd voor een sociale zekerheidsstelsel van het type privé-sector met bijkomende extralegale voordelen teneinde een bescherming van het type “openbare sector” te verzekeren. Dit is meer bepaald het geval voor de pensioenregeling. Om overfinanciering te voorkomen, is het volgens de minister verder niet aangewezen de hele pensioenlast extralegaal te verzekeren in een

groepsverzekering, maar moet een gedeelte budgettair ten laste worden genomen. Deze budgettaire last verschilt in functie van het aantal en de individuele rechten van de personeelsleden die in een gegeven jaar op rust worden gesteld en is vaak moeilijk precies te bepalen. Om die verschillen en de onzekerheid over het juiste ogenblik waarop de verplichtingen ontstaan, op te vangen, is de oprichting van een reservefonds aangewezen. Hetzelfde geldt voor rechten die in hoofde van de Vlaamse economische vertegenwoordigers zijn gecreëerd met hun inschakeling in het Instelling Specifiek Besluit (ISB).

2.2. ALGEMENE BESPREKING : VRAGEN EN OPMERKINGEN VAN DE LEDEN

2.2.1. Tussenkomen van de heer Luk Van Nieuwenhuysen

A. Nood aan een overheidsinstantie

De heer *Luk Van Nieuwenhuysen* verklaart toch enige fundamentele vragen te hebben bij het voorliggende ontwerp van decreet.

In de eerste plaats moet volgens hem grondig overwogen worden of er überhaupt wel een overheidsinstelling nodig is die zich bezighoudt met de opdrachten zoals die in het ontwerp zijn beschreven. Hij vindt dat de toelichting daar niet echt ten gronde op ingaat, tenzij misschien impliciet onder punt 3.4.1 : daar staat dat de FIT eigenlijk niet nodig is omdat het voor geen enkele taak een monopolie heeft en er zelfs talrijke concurrenten op de privémarkt actief zijn. Er wordt echter niet nader uitgelegd waarom een overheidsinstelling dan toch aangewezen is.

Voor de heer Van Nieuwenhuysen lijkt de overheid wel degelijk de meest aangewezen instantie om een breed buitenlands netwerk dat ter beschikking staat van alle Vlaamse bedrijven tot stand te brengen. Hij beaamt tevens dat er, om dat netwerk optimaal te doen renderen, een aanspreekpunt in Vlaanderen nodig is, en dat de overheid het best geplaatst is om op een objectieve manier de noodzaak in te schatten van het naar hier halen van buitenlandse bedrijven.

De spreker vindt de overheid de aangewezen instantie om Vlaanderen als interessant investeringsland en als aanbieder van uitstekende producten en diensten te promoten : Vlaanderen moet als merknaam bekend worden. Er is dus voor de over-

heid wel degelijk een belangrijke taak weggelegd, maar dit wordt onvoldoende verantwoord in de toelichting van het ontwerp. De heer Van Nieuwenhuysen kan zich dan ook niet van de indruk ontdoen dat het de bedoeling is dat dit een tussenstap zou worden in de richting van verdere privatisering.

B. Samenvoeging van twee entiteiten met een totaal verschillende finaliteit

Verder vraagt de spreker zich af of het wel goed is de twee (toch behoorlijk verschillende) entiteiten – Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen – samen te voegen. Hij kan zich zeer wel voorstellen dat dit zekere besparingen met zich brengt omdat zulks, onder andere, een afslanking van het gezamenlijke personeel voor boekhouding en administratie inhoudt.

Anderzijds vraagt hij zich af of dit niet ten koste zal gaan van de deskundigheid voor beide entiteiten, en of het takenpakket en het werkvolume niet onmogelijk groot zullen worden. Specialisatie blijft zijns inziens aangewezen.

De spreker wijst er verder op dat een fusie niet noodzakelijk een versterkend effect heeft, en zou graag weten hoe beide entiteiten precies in die fusie zullen opgaan, en hoe de verhoudingen zullen liggen.

C. EVA of IVA

Het hanteren van de rechtsvorm van een EVA of een IVA is de volgende bezorgdheid van de heer Van Nieuwenhuysen.

Wat de export uit Vlaanderen betreft, vindt hij een inbreng uit de privé-sector evident. Voor het aantrekken van buitenlandse investeerders ligt dat echter veel minder voor de hand, zeker omdat een buitenlandse investering een bijkomende concurrentie voor Vlaamse bedrijven kan zijn.

Hij vindt derhalve dat de EVA-formule verdedigbaar is voor al wat met Export Vlaanderen te maken heeft, maar ziet dat niet zitten voor de Dienst Investeren in Vlaanderen : voor deze laatste denkt hij eerder aan een IVA. Hoe moet dat dan als beide entiteiten samengevoegd worden ?

D. Trendbreuk met het verleden

De heer Van Nieuwenhuysen drukt ook de hoop uit dat de oprichting van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen een definitieve breuk met het verleden zal betekenen.

De allerste Vlaamse instelling voor exportbevordering, de Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel, heeft immers al vanaf zijn oprichting, meer dan 10 jaar geleden, voortdurend met allerhande kinderziekten af te rekenen gehad.

En ook zijn opvolger, Export Vlaanderen, is niet vrij geweest van allerhande problemen, zoals onder andere wordt aangetoond door het recente verslag van het Rekenhof over het onderzoek van de personeelsaangelegenheden van Export Vlaanderen (*Parl. St. VI. Parl. 2003-2004, nr. 37-F/1*). Dit overzichtsrapport schetst een wel heel somber beeld van het verleden.

Hij hoopt dan ook dat terdege rekening zal gehouden worden met de talrijke opmerkingen van het Rekenhof uit het bovengeciteerde rapport, waardoor misschien ook verholpen zal kunnen worden aan het grote personeelsverloop dat zo kenschetsend is voor deze instelling.

De spreker heeft verder vernomen dat de minister via de pers haar goede intenties terzake kenbaar maakte, maar wil daarover graag bevestiging : komt er inderdaad een einde aan de al jaren durende stoelendans aan de top ?

E. Verwarring met het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Verder zou het de heer Van Nieuwenhuysen ook verbazen dat de verwarring tussen het Vlaamse niveau en het federale niveau hiermee nu eindelijk uit de wereld geholpen zal worden. Hij vreest dat dit niet het geval zal zijn, gezien het blijvend bestaan van het Agentschap voor Buitenlandse Handel.

F. Buitenlands Beleid of Economie

De spreker heeft verder ook niet de indruk dat er snel een einde zal komen aan het getouwtrek tussen de departementen Economie en Buitenlands Beleid over de zeggingschap over het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen. Het ontwerp van decreet laat trouwens ook volledig open onder welk van de homogene bevoegdheidsdomeinen deze EVA zal worden ondergebracht.

In artikel 3, § 2, wordt immers gesteld dat de Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen bevoegdheidsdomein het agentschap behoort. De heer Van Nieuwenhuysen begrijpt niet waarom dat niet meteen in het ontwerp wordt vastgelegd. Hij vreest dan ook dat er zich bij het begin van elke nieuwe regeerperiode een debat gaat ontspannen over de vraag of het agentschap nu bij Economie dan wel bij Buitenlandse Aangelegenheden behoort.

G. De organisatie van het nieuwe agentschap in Vlaanderen

Er worden volgens de heer Van Nieuwenhuysen op diverse domeinen erg hoge verwachtingen gecreëerd. Maar naar zijn aanvoelen komt het ontwerp daar in vele opzichten niet echt aan tegemoet.

Er wordt bijvoorbeeld geen duidelijkheid verschaft over de plaats van de exportcentra. En ook over de loketfunctie van het sociaal-economisch middenveld wordt nauwelijks meer dan melding gemaakt.

Hij wijst er daarbij op dat de exportcentra en de centrale zetel vroeger altijd als filter fungeerden tussen de Vlaamse economische vertegenwoordigers en de bedrijven. De spreker vreest dan ook dat bij het wegvallen daarvan de samenhang en de efficiëntie van de hele instelling zal verloren gaan. Hij vreest dat de loketten deze taak niet kunnen overnemen, en vraagt zich af of het nu al dan niet de bedoeling is de exportcentra (d.w.z. de provinciale kantoren) nog verder in stand te houden.

De heer Van Nieuwenhuysen wijst er daarbij op dat de vijf exportcentra meer dan 6.000 aanvragen binnen kregen. Hij pleit er dan ook voor deze centra zeker te behouden, en zelfs te versterken opdat ze niet enkel aanvragen zouden kunnen behandelen, maar ook meer pro-actief zouden kunnen werken.

H. Punctuele opmerkingen

Na deze structurele bemerkingen, komt de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot een aantal opmerkingen van meer punctuele aard.

H.1. Omvang van de dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel

De spreker vraagt zich, in het licht van de diverse allocaties die worden toegewezen aan het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen, ook

af wie in de toekomst zal bepalen hoe groot de – daar eveneens onder ressorterende – dotatie voor het Agentschap voor Buitenlandse Handel (basissallocatie 41.03) zal zijn. Blijft de Vlaamse regering daarover beslissen of verschuift deze beslissing naar het agentschap ?

H.2. Ontbreken van een adjunct

De heer Luk Van Nieuwenhuysen stelt vast dat de Vlaamse regering een gedelegeerd bestuurder zal aanduiden. Hij stelt zich daarbij de vraag waarom er ook geen adjunct gedelegeerd bestuurder wordt aangesteld, zoals overigens ook het Rekenhof suggereerde ? Het lijkt de heer Van Nieuwenhuysen immers logisch dat in iedere organisatie de topman of -vrouw over een adjunct beschikt.

H.3. Statuut van de handelssecretarissen

De spreker wijst er op dat het Rekenhof verder ook wil dat er snel werk gemaakt wordt van een statuut voor de handelssecretarissen, waardoor er een einde komt aan het huidige onoverzichtelijk geheel van regels.

In de toelichting van het ontwerp staat evenwel dat, aangezien de Dienst Investeren in Vlaanderen en Export Vlaanderen behoefte hebben aan een adequaat plaatselijk personeelsbeleid, het aangegeven is dat het FIT tot aanwervingen kan overgaan volgens de lokale regelgeving en gewoonten.

H.4. Naambekendheid van Vlaanderen

Artikel 5 geeft een hele opsomming van de taken van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen. De spreker stelt evenwel vast dat het bevorderen van de naambekendheid van Vlaanderen daarin niet terug te vinden is.

H.5. Tarifiering van de dienstverlening

In artikel 6, § 2, 1°, is sprake van de mogelijkheid om de dienstverlening te tarifieren. De heer Van Nieuwenhuysen vindt dat zou moeten gestipuleerd worden welke diensten hoe dan ook gratis moeten blijven. Hij gaat er immers van uit dat een aantal essentiële taken gratis ter beschikking van de ondernemers moeten blijven.

H.6. Vakbondsvertegenwoordiging in de raad van bestuur

Artikel 7, § 1, 2°, handelt over de raad van bestuur. De heer Van Nieuwenhuysen begrijpt niet waarom daarin zo nodig twee leden van de representatieve

organisaties van werknemers moeten worden opgenomen. Deze behoren immers niet tot de prioritaire doelgroepen waarnaar het agentschap zich zal richten.

H.7. Opmerkingen van de Raad van State en van het Rekenhof

Afsluitend wijst de heer Luk Van Nieuwenhuysen er tenslotte nog op dat in het ontwerp van decreet toch bijzonder weinig rekening is gehouden met de door de Raad van State en het Rekenhof geformuleerde opmerkingen. Iets wat hij toch behoorlijk navrant vindt.

2.2.2. Tussenkomen van de heer Freddy Sarens

A. Lange voorgeschiedenis van het decreet

De heer Freddy Sarens wijst er bij de aanvang van zijn tussenkomen op dat het nu voorliggende ontwerpdecreet al heel lang is aangekondigd. Hij herinnert zich, nog onder minister Gabriels, het optreden van een hele batterij deskundigen van het consultancybureau Ernst & Young die de commissieleden trachtten te overtuigen (overigens niet met bijster veel succes) van het belang van deze operatie. De huidige minister heeft altijd al de term 'FIT' gebruikt, alsof deze instantie al bestond. Dit anticiperen ging trouwens behoorlijk ver. De instelling, die de jure intussen nog altijd niet bestaat, heeft zelfs al een directeur. En maanden geleden werden er ook al diverse aanwervingsprocedures opgestart. Die selecties zijn op een bepaald ogenblik echter stopgezet bij gebrek aan een juridisch kader.

B. Nood aan duidelijkheid

Er is volgens de heer Sarens dus absoluut nood aan duidelijkheid. Daarom is het goed dat het ontwerp van decreet nu eindelijk voorligt. Op 18 juli 2003 verklaarde de voorzitter van de raad van bestuur van Export Vlaanderen, Antoon Dieusaert, in De Morgen : "Eigenlijk zaten we vier jaar zonder concept".

De heer Sarens wijst er verder op dat de leden van de commissie op 2 december 2003 een uitermate interessante werklunch hadden met het Vlaams Economisch Verbond over het toen nog op stapel staande ontwerp van decreet op FIT. Een van de daarbij aanwezige ondernemers stelde daar onomwonden : "Onze export doet het nog goed, ondanks Export Vlaanderen".

De heersende onzekerheid is volgens de heer Sarens vooral te wijten aan de opeenvolging van verantwoordelijke ministers. Minister Ceysens is de vierde minister die zich in deze regeerperiode bezig houdt met de buitenlandse handel. Dat is ronduit onzinnelijk. Intussen zijn de concepten over het agentschap ook telkenmale bijgestuurd. Ideeën die gelanceerd werden, zijn achteraf telkens weer ingetrokken geworden. De heer Sarens verwijst in dat verband onder andere naar de 'Huizen van de Economie'.

C. Samenwerking met het sociaal-economisch middenveld in Vlaanderen

Nog op dezelfde werklunch, had VOKA (het samenwerkingsverband tussen het VEV en de acht Vlaamse Kamers van Koophandel) ook zeer concrete voorstellen over het organiseren van de front office. Vlaanderen zou dit moeten uitbesteden aan de verschillende betrokken partners, terwijl FIT zelf zou moeten instaan voor kwaliteitsbewaking. Van de minister had de heer Sarens dan ook graag vernomen of het ontwerp van decreet dit inderdaad op die manier regelt ? En wat daarvan dan de consequenties zijn ?

D. Buitenlandse Aangelegenheden of Economie

Een andere bron van onzekerheid is volgens de heer Sarens de onduidelijkheid in het ontwerp van decreet of het agentschap nu behoort tot de bevoegdheid van Buitenlandse Aangelegenheden of van Economie. Voormalig minister Gabriëls heeft er zeer veel energie in gestopt om dit bij Economie in te lijven, terwijl CD&V het logischer acht dat dit bij Buitenlandse Aangelegenheden zou thuishoren.

E. Impact van de dubbele opdracht op de dienstverlening aan de KMO's

De heer Sarens wijst er verder ook op dat de SERV in zijn advies enerzijds wel positief staat tegenover de dubbele opdracht van het nieuwe agentschap, omdat deze beter aansluit bij de nieuwe vormen van internationaal ondernemen. Maar er anderzijds ook voor waarschuwt dat deze fusie door verschuivingen (in casu uitbreidingen) in het takenpakket van de betrokken overheidsdiensten niet voor gevolg mag hebben dat de dienstverlening inzake internationaal ondernemen voor bepaalde doelgroepen van ondernemingen, in het bijzonder de KMO's, in het gedrang komt. Waarschuwing die trouwens ook integraal werd overgenomen door VOKA. Het is dus nog maar de vraag of

de KMO's in heel dit hervormingsproces uiteindelijk niet vergeten zullen worden. Van de minister had de heer Sarens derhalve graag vernomen welke garanties er zijn dat deze groep van ondernemingen niet in de kou zal blijven staan ?

F. Inwerkingtreding van de nieuwe instelling

De heer Sarens wijst er verder op dat minister-president Bart Somers beloofd heeft dat FIT op 13 juni 2004 in werking zal zijn. Een datum waar de heer Sarens zich nogal wat vragen bij stelt. Is dit immers überhaupt wel een haalbare datum ? Zullen de noodzakelijke uitvoeringsbesluiten op dat moment al klaar zijn ? En hoe zit het met de integratie van het personeel ? Zijn er afspraken met het personeel en zijn er contacten met de vakbonden geweest ?

G. Beheersovereenkomst en prioriteiten

De heer Sarens wil ook graag weten hoe de beheersovereenkomst er eigenlijk gaat uitzien. Wie zijn de medespelers, wie de controleurs ? In welke mate is dit alles doorzichtig ? Welke rechtszekerheid hebben de betrokkenen ? En zijn er wel genoeg garanties ingebouwd om de resultaten te kunnen meten ?

Verder is er ook nog de delicate vraag hoe de prioriteiten inzake sectoren en landen bepaald zullen worden. Zijn er, bijvoorbeeld, al beleidslijnen uitgetekend door de nieuwe directeur en de raad van bestuur ?

H. Opmerkingen van het Rekenhof

De heer Freddy Sarens wijst er verder op dat het Rekenhof in zijn advies van 27 februari 2004, ook gewezen heeft op een aantal hiaten in het ontwerp van decreet. Het stelt bijvoorbeeld vast dat het ontwerp geen duidelijkheid verschaft over de exacte juridische aard van de beheersovereenkomst. Het Rekenhof verwijst in zijn advies bovendien naar vroegere relevante adviezen uit 2002 en 2003.

De heer Sarens stelt vervolgens dat het Rekenhof eveneens bedenkingen maakt bij de sturing en het toezicht, die ondoorzichtig georganiseerd zijn, waardoor de rol van het Vlaams Parlement onduidelijk is.

Het Rekenhof wijst er vervolgens nog op dat ook de rapportering te beperkt is : een jaarlijks uitvoeringsrapport vindt men te mager. Het Rekenhof

raadt aan een onafhankelijke instantie bij de controle te betrekken.

Omdat het agentschap meerjarige financiële engagementen kan aangaan, kunnen de gevolgen voor de Vlaamse begroting ook over meerdere jaren gespreid zijn. Het Rekenhof raadt dan ook aan dit principe in het ontwerp van decreet op te nemen, teneinde in een adequate voorafgaande machtiging te kunnen voorzien.

Een laatste bemerking van het Rekenhof tenslotte, betreft het comptabiliteitsdecreet (voluit het “Ontwerp van decreet houdende regeling van de begrotingen, de boekhouding, de controle inzake subsidies, en de controle door het Rekenhof”). In alle bepalingen over de begroting en de rekeningen wordt verwezen naar het comptabiliteitsdecreet, dat nog moet worden goedgekeurd. Het Rekenhof vindt het daarom raadzaam dit ontwerp van decreet uit te breiden met een aantal overgangsbepalingen.

2.2.3. Tussenkoms van de heer Stefaan Platteau

A. Noodzakelijke fusie door de nieuwe vormen van internationaal ondernemen

De heer Stefaan Platteau beschouwt de fusie tussen Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen als een teken des tijds. Het internationaal ondernemen wordt immers steeds belangrijker en overstijgt qua methoden en technieken ook meer en meer de loutere export van goederen. Hij juicht de fusie op dit belangrijke bevoegdheidsdomein dan ook ten volle toe en feliciteert iedereen die aan de basis ligt van deze operatie.

Omdat de buitenlandse investeringen in Vlaanderen dalen, moet volgens de heer Platteau een grotere inspanning geleverd worden om buitenlandse investeerders aan te trekken.

Daartegenover staat wel dat de Vlaamse exportpromotie van de voorbije jaren tot prachtige resultaten heeft geleid : meer dan 70 procent van de Belgische export vindt zijn origine in Vlaanderen. De exportpromotie moet er dan ook voor zorgen dat de Vlaamse export minstens op dit niveau gehandhaafd blijft en bij voorkeur zelfs nog groeit.

De spreker maakt zich sterk dat het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen in staat is deze twee doelstellingen met elkaar te verzoenen en gelijktijdig te realiseren. En dit ondanks enkele minder gelukkige beslissingen in het verleden, on-

danks de ongunstige economische toestand en ondanks de nog steeds te wensen overlatende bekendheid van Vlaanderen.

B. Weerlegging van enkele kritieken

De heer Stefaan Platteau vindt het verder ook maar logisch dat dit ontwerp van decreet – in de eerste plaats bij de oppositie – vragen oproept.

In tegenstelling tot de heer Van Nieuwenhuysen, beschouwt hij zelf dit ontwerp van decreet in elk geval niet als een tussenstap naar privatisering. Al zou hij zich daar als liberaal ook niet tegen verzetten.

Vervolgens wijst hij op het uitgebreide netwerk van 140 buitenlandse promotiepunten. Dat maakt specialisatie mogelijk.

Het is verder ook niet de Vlaamse regering die moet exporteren. Ze moet alleen het gepaste kader scheppen waarbinnen de ondernemingen dat kunnen doen.

Hij is tevreden met de keuze om van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen een EVA te maken. Dit zorgt immers voor voldoende flexibiliteit om snel en adequaat te kunnen inspelen op de immer veranderende internationale marktomstandigheden.

C. Vlaams niveau versus federaal niveau

De heer Platteau constateert verder dat er altijd wel enige verwarring is geweest tussen de Vlaamse en de federale initiatieven. Omdat die – weliswaar afnemende – verwarring wellicht nooit geheel zal verdwijnen, moet er in de eerste plaats op worden toegezien dat overlappingen en onderlinge concurrentie worden vermeden. Bij de oprichting van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen heeft men zijns inziens blijkbaar toch geleerd uit de fouten van het verleden.

D. Bemiddeling in grensoverschrijdende handelsgeschillen

Een belangrijke taak van het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen waar de heer Stefaan Platteau toch ook even bij stil wil staan, is het bemiddelen in grensoverschrijdende handelsgeschillen. Nogal wat bedrijven – zeker KMO's – twijfelen of ze wel aan export of internationale handel zullen doen uit schrik voor allerlei inter-

ationale geschillen, die ze niet of nauwelijks aankunnen. Het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen heeft bijgevolg in zijn takenpakket ook een specifiek aanbod voor de Vlaamse KMO's door hen te informeren en bij te staan in geval van dergelijke problemen.

2.2.4. Tussenkomst van de heer Patrick Hostekint

De heer Patrick Hostekint wenst van de gelegenheid gebruik te maken om in zijn tussenkomst wat breder te gaan dan louter het voorliggende FIT-decreet. Hij wil meer bepaald zijn uiteenzetting kaderen in de totaliteit van het Vlaams buitenlands beleid.

A. Diligente behandeling van de verdragen in het Vlaams Parlement

Sedert de Sint-Michielsakkoorden van 1993 beschikt Vlaanderen over ruime internationale bevoegdheden. Zo kan het zelf internationale verdragen goedkeuren. De commissie voor Buitenlandse en Europese aangelegenheden bespreekt deze internationale verdragen heel grondig, ook al kan het Vlaams Parlement internationale verdragen niet wijzigen. In de Senaat laat de federale minister voor Buitenlandse Zaken internationale verdragen – doorgaans trouwens een hele serie in eens – toelichten door een kabinetsmedewerker.

B. Buitenlands beleid als een totaalpakket van bevoegdheden

De heer Patrick Hostekint haalt de buitenlandse handel aan, waarvoor Vlaanderen exclusief bevoegd is. Hij hoopt dat Vlaanderen ook de bevoegdheid zal krijgen over ontwikkelingssamenwerking. De spreker wijst erop dat het buitenlands beleid erg belangrijk is voor Vlaanderen. Hij voegt eraan toe dat dit te danken is aan de heer Luc Van den Brande, die als minister-president Vlaanderen op de kaart zette en een gezicht gaf in het buitenland.

C. Afnemende belangstelling voor het buitenlands beleid onder de huidige legislatuur

De heer Patrick Hostekint stelt vast dat de Vlaamse regering vandaag niet de minste belangstelling meer heeft voor het buitenlands beleid, tenzij het gaat over handelsbelangen. Mensen helpen in het buitenland en projecten opstarten gebeurt niet meer. Dit werkt volgens hem finaal echter ook tegen de handelsbelangen van Vlaanderen.

D. De periode-Dewael

De heer Patrick Hostekint laat opmerken dat er sedert 1999 vier ministers bevoegd geweest zijn voor het Vlaams buitenlands beleid. De heer Patrick Dewael deed zijn werk goed en hield, onder andere, om de drie maanden een debat over het Europees beleid.

Hij merkt op dat men in deze commissie ondertussen al gedurende meer dan een jaar niet meer over deze materie heeft gesproken. Over de belangrijke uitbreiding van de Europese Unie werd slechts eenmaal kortstondig gedebatteerd. Na een korte show in de plenaire vergadering zullen dit verdrag en deze materie niet meer behandeld worden.

Hij vindt dat dit overigens zeker niet de schuld is van de leden van de commissie. Volgens de heer Patrick Hostekint zijn er geen stemmen te winnen door lid te zijn van de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden. Lid worden van deze commissie getuigt dan ook van een idealistische ingesteldheid.

E. De periode-Van Grembergen

De spreker zegt dat ook de heer Paul Van Grembergen als minister van Buitenlands Beleid goede ideeën had. Hij sprak van het model inzake het vreedzaam samenleven van gemeenschappen dat Vlaanderen kan tonen aan de wereld. Ondanks tegenstellingen tussen Vlamingen, Walen en Brusselaars werd er hier immers steeds een vreedzame oplossing gevonden voor onze conflicten.

Minister Van Grembergen had een project om dit model te exporteren naar conflictgebieden in de wereld (Noord-Ierland, Kosovo en zelfs Palestina). Van al deze inspanningen blijft vandaag niets meer over.

F. De periode-Gabriels

De heer Jaak Gabriels had als minister duidelijk geen belangstelling voor het eigenlijke buitenlands beleid. Het enige wat hem enigszins kon interesseren waren de meer mercantiele aspecten daarvan.

G. De periode-Ceysens

De heer Hostekint wil minister Ceysens niets ten kwade duiden, uiteindelijk kan zij toch niet alles meer veranderen in een periode van grofweg een jaar. Zij heeft bovendien andere prioriteiten én de

aankomende verkiezingen om aandacht aan te besteden. Volgens de heer Patrick Hostekint is ook voor haar het buitenlands beleid echter duidelijk geen prioriteit.

H. Nood aan een volwaardig Vlaams minister van Buitenlands Beleid

Hij hoopt dat men tijdens de volgende regeerperiode een minister aanstelt die enkel bevoegd is voor Buitenlandse Aangelegenheden, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Zodat deze zijn volle aandacht op dit beleidsdomein kan richten.

Momenteel valt volgens hem de naam van minister Ceysens enkel in verband met e-government. Hij weet dat het voor een politicus belangrijk is om stemmen te halen en dat dit niet mogelijk is door actief te zijn rond het buitenlands beleid. Dit beleid is echter wel degelijk belangrijk voor de Vlamingen. Naambekendheid in het buitenland levert namelijk vruchten op (onder andere in de vorm van economische return) voor Vlaanderen.

I. Een nieuwe geïntegreerde overheidsinstelling

De fusie tussen Export Vlaanderen en de DIV wordt al lang voorbereid. Voor het einde van de regeerperiode moet dit nu echter plots in spoedtempo afgewerkt worden. De spreker vindt dat Vlaanderen belangrijke troeven heeft inzake de wereldhandel. Hij stelt dat het bedrijfsleven de overheid eigenlijk niet echt nodig heeft om te exporteren. Een goed bedrijf dat goede producten verkoopt, vindt volgens hem in de hele wereld zijn weg. Als voorbeeld haalt hij de bedrijven Picanol in Ieper en Deceuninck Plastics in Roeselare aan, die als marktleider optreden.

Op dit punt gekomen merkt de heer Luc Van den Brande, commissievoorzitter, op dat dit waar is, maar dat hij uit zijn vorige ambtsperiodes als federaal regeringslid en als Vlaams minister-president ook weet de heropleving van Picanol minstens deels te danken was aan het koninklijk besluit dat de Onderneming in Herstructurering invoerde.

Hij vindt het verder ook jammer dat wegens een politieke afweging het clusterbeleid niet is doorgezet. De heer Luc Van den Brande wijst daarbij op het belang van de combinatie Picanol, Barco, Vandewiele. Het is dus wel degelijk essentieel dat er van overheidswege gestimuleerde sturingsmechanismen zijn waar ondernemingen al dan niet kunnen op inspelen.

Eveneens inpikkend op de bemerking van de heer Hostekint, benadrukt minister Ceysens dat Picanol precies een van de grootste en enthousiastste gebruikers van Export Vlaanderen is. Dat bewijzen de cijfers. Het is een warm pleitbezorger van de overheidsdiensten op dit vlak. Ze laat daarbij ook opmerken dat Picanol de designcomponent erg nadrukkelijk toevoegt aan zijn producten. Daar kan de hele Vlaamse economie baat bij hebben. Daarenboven is er verstandig gebruik gemaakt van de kennispolen, onder meer met Flanders Megatronics. De overheid is ook financieel tussengekomen. Er is een rondetafelconferentie geweest over industriële vormgeving. Picanol is er voorstander van dat de Vlaamse overheid die component blijft steunen. Het voorbeeld van Picanol bewijst volgens haar de stelling van de heer Hostekint dus absoluut niet.

J. Geen onverdeeld gunstige balans van het Vlaams buitenlands beleid

De heer Patrick Hostekint repliceert daarop dat hij vooral een balans wou opmaken van het buitenlands beleid van de afgelopen legislatuur.

Hij illustreert dat met een ander voorbeeld. Hij was onlangs met een afvaardiging van de Senaat in Syrië. Syrië is belangrijk omdat het, in een doorgaans onstabiele regio, toch een zekere stabiliteit kent. Hij heeft in Damascus gesproken met de vertegenwoordiger van het Agence Wallonne à l'Exportation (AWEX), de Waalse tegenhanger van Export Vlaanderen. Dit agentschap wordt overspoeld door werk. Het behartigt daar immers de belangen van de drie gewesten. Er zijn volgens de vertegenwoordiger veel mensen die willen investeren in de regio. Hij acht een Vlaamse vertegenwoordiger in Damascus zinvol. De dichtstbijzijnde Vlaamse vertegenwoordiger is in Beiroet. Hieraan te remediëren is een zeer belangrijke opdracht voor de administratie en voor de minister.

K. Gebrek aan belangstelling voor Europese aangelegenheden

De heer Patrick Hostekint vindt het beneden alle peil dat het Vlaams Parlement zo lang gewacht heeft om te debatteren over de uitbreiding van Europa. In De Morgen van 2 maart 2004 staat dat Vlaanderen er steeds op hamert dat het meer macht wil in Europa, maar Europese dossiers krijgen van het parlement en de regering geen de minste prioriteit.

De uitspraak over het parlement klopt volgens de spreker niet. Uit zijn ervaring blijkt dat de uitspraak over de regering daarentegen wel opgaat. De enige uitzondering was de heer Luc Van den Brande, die een visie had op het buitenlands beleid. Zijn aanpak in centraal- en Oost-Europa heeft vruchten afgeworpen.

Momenteel heeft de Vlaamse regering geen visie op het Europees beleid, noch op het beleid van Vlaanderen in de wereld. Het is jammer voor de leden van deze commissie dat de regering nooit antwoordt op vragen of zich beperkt tot het voorlezen van een weinig inspirerende tekst.

L. Inschakelen van bekende Vlamingen ter promotie van de Vlaamse belangen

Toen de heer Sauwens minister van Buitenlandse Handel was, heeft de heer Patrick Hostekint gepleit om Frederik Deburghgraeve in te schakelen voor de promotie van de buitenlandse handel. De minister was niet geïnteresseerd.

Op een handelsreis met een van de prinsen en de heer Eddy Merckx zijn nochtans goede zaken gedaan. Het is goed om internationale vedetten te gebruiken voor de promotie van de buitenlandse handel. De kans is immers groot dat men in veel landen minister Ceysens niet kent. Men moet de bekende mensen gebruiken.

Ook de culturele ambassadeurs zijn trouwens afgeschaft omdat ze zogezegd te veel geld kostten.

2.2.5. Tussenkomen van de heer André Moreau

De heer André Moreau wenst een korte tussenkomen te houden, waarin hij toch enkele van de door de vorige spreker geuite kritieken wil weerleggen, of toch minstens wil pogen ze enigszins te ontzenuwen.

De heer André Moreau legt zo vooreerst uit dat een netwerk een systeem met verschillende doelgroepen is. Het is daarom onder meer voor het sociale evenwicht, goed dat ook de werknemers vertegenwoordigd zijn in de netwerken.

Elke verwarring, zeker over de bevoegdheidsverdeling, moet weggewerkt worden. Het gaat niet op om die te laten bestaan.

De heer André Moreau is het soms eens met de heer Hostekint, onder meer als hij het heeft over het inzetten van bekende Vlamingen om de Vlaam-

se buitenlandse handel te promoten, maar vindt anderzijds toch dat er geen rem op zijn uitspraken staat.

Het is bijvoorbeeld aan de regeringsonderhandelaars om te beoordelen of er best een minister aangesteld wordt die alleen bevoegd is voor Buitenlandse Handel, Ontwikkelingssamenwerking en Buitenlandse Aangelegenheden. Het is daarbij allicht wel goed om de drie genoemde bevoegdheden te verenigen.

De huidige minister kon de taak niet weigeren. De heer André Moreau betwist trouwens dat zij er geen interesse voor zou hebben.

De heer Patrick Hostekint weerlegt dat hij minister Ceysens hiervan zou beschuldigd hebben : hij had het over de Vlaamse regering, en vindt dit een collectieve verantwoordelijkheid.

De heer André Moreau aanvaardt de correctie, maar stelt meteen dat alle bevoegdheden belangrijk zijn, hoewel sommige in bepaalde periodes prioritair kunnen zijn.

De spreker is het ermee eens dat sterke bedrijven de overheid niet nodig hebben, maar wijst erop dat heel wat kleinere bedrijven wel degelijk afhankelijk zijn van steun : als die ten onder zouden gaan, zou dat ten koste van de samenleving zijn. De overheid moet dus voor aangepaste sturingsmechanismen zorgen.

De heer Moreau haalt verder de eerdere beweringen aan over het tekortschieten van dit ontwerp op het vlak van rapporteringen en evaluaties. Hij wijst erop dat het commissiewerk er precies in bestaat om een en ander bij te sturen, en vindt de gesignaleerde tekortkomingen op zich dus niet problematisch.

2.2.6. Tussenkomen van de heer Etienne Van Vaerenbergh

De heer Etienne Van Vaerenbergh verklaart het positief te vinden dat deze bespreking van het ontwerp van decreet op FIT zowel tot een aantal technische opmerkingen als tot een aantal meer algemeen-filosofische beschouwingen heeft geleid. Inzake dat laatste beaamt hij volmondig dat het bij het Vlaams buitenlands beleid om veel meer moet gaan dan om louter economie, hoe belangrijk dit laatste ook moge zijn voor de welvaart van Vlaanderen. Ook cultuur, sport, welzijnsvoorzieningen en het totale samenlevingsmodel moeten mee ons imago in het buitenland helpen bepalen.

Het FIT-project, dat een tweetal jaren geleden op een nogal plotse wijze werd aangekondigd naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen, en dat daarna reeds continu als term gehanteerd werd, blijkt nu ook als decretaal project tot een goed einde te zijn gebracht. De heer Van Vaerenbergh zal het ontwerp dan ook steunen, en dit niet enkel omwille van het economisch belang van de zaak, maar zeer zeker ook wegens het ruimere kader waarin het zijn plaats heeft.

2.2.7. Tussenkomen van de heer Luc Van den Brande

A. Algemene evaluatie van het Vlaams buitenlands beleid

De heer Luc Van den Brande, commissievoorzitter, wijst er vooreerst op dat het Vlaams buitenlands beleid niet verengd mag worden tot een zuiver economisch beleid, gebaseerd op een louter materiële en kwantificeerbare benadering. Het Vlaams buitenlands beleid moet integendeel een omvattend politiek beleid zijn, dat ook een – belangrijke – economische component omvat.

In die zin betreurt hij dan ook ten gronde dat enkele zeer mooie, niet-materiële initiatieven, die ons heel wat krediet opleverden in het buitenland (krediet dat trouwens ook een materiële, d.w.z. economische, return opleverde), omwille van louter principieel-dogmatische redenen geschrapt werden.

Daarenboven vindt hij dat de zeer restrictieve manier waarop de huidige Vlaamse regering het buitenlandbeleid aanpakt, absoluut niet in overeenstemming is met het daarvoor beschikbare politiek-institutionele draagvlak dat gecreëerd werd met de Sint-Michielsakkoorden van 1993.

B. Algemene opmerkingen met betrekking tot de hervorming van het overheidsapparaat voor de ondersteuning van het internationaal ondernemen

Met betrekking tot het hier ter bespreking voorliggende onderwerp, vindt de heer Luc Van den Brande ten principiële titel de bundeling van krachten en instrumenten geen slecht idee.

Hij wenst zich daarbij echter niet uit te spreken over wat nu precies de meest optimale formule is voor de ondersteuning van de exportinspanningen van de ondernemingen. De voorbeelden uit het buitenland tonen immers aan dat deze taak zowel door zuiver privé-instellingen, door zuivere over-

heidsinstellingen als door gemengde privaat-publieke instanties succesvol kan worden waargenomen.

De heer Van den Brande vindt verder wel dat er bij de ondersteuning van de export van goederen en diensten een zo groot mogelijke zelfstandigheid moet worden nagestreefd. Politieke interventie, laat staan politieke directieven, zijn hierbij uit den boze. Met het dogma van het “het primaat van de politiek” moet hier derhalve uitermate voorzichtig worden omgesprongen.

C. Aantrekken van buitenlandse investeringen

Hoewel het bundelen van instrumenten op zich geen slecht idee is, komt het de heer Van den Brande toch voor dat dit gegeven ook zo zijn problemen met zich zal brengen. Hij denkt daarbij meer bepaald aan het aantrekken van buitenlandse investeringen. De instroom van dergelijke investeringen moet zijns inziens immers wel degelijk op een centrale manier en van overheidswege gebeuren. Potentieel ligt hier dan ook een zwak punt van de hele FIT-structuur, die toch deels decentraal is en ook gebaseerd is op samenwerking met niet-overheidsinstanties. Die laatsten zullen bij het aantrekken van buitenlandse investeringen immers niet noodzakelijk aan een zeel trekken, maar veeleer optreden als elkaars concurrenten.

D. Samenwerking met privé-partners

In het verlengde van die laatste opmerking constateert de spreker ook dat in de toelichting, en in het ontwerp zelf, enkel sprake is van de “mogelijkheid” om de binnengaatsse organisatie (deels) toe te vertrouwen aan diverse organisaties uit de privé-sector. Terzake pleit hij er principieel voor om alle beschikbare instrumenten, dus ook instanties uit het brede socio-economische veld, ten volle in te schakelen in of bij de werking van het FIT. Op dit punt is het ontwerp volgens hem dan ook zeker niet duidelijk en expliciet genoeg.

In dat licht bezien zullen coördinatie en sturing van het grootst mogelijke belang zijn. In het verleden is het immers maar al te vaak voorgekomen dat allereerste instanties (GOM's, provincies, Kamers van Koophandel, havenbedrijven, e.d.m.), in gespreide slagorden, buitengaatsse promotie-initiatieven namen, waarvoor in het buitenland finaal niet of nauwelijks interesse bleek te bestaan. Dit is het soort van verspilling van middelen dat Vlaanderen zich absoluut niet kan veroorloven. In de toekomst zal men dan ook moeten komen tot een systeem “à

géométrie variable”, waarin ieder optimaal tot zijn recht komt, zonder nodeloze duplicaties en zonder verspilling van krachten en middelen.

E. Plaats van het FIT in de nieuwe departementale structuur : Buitenlands Beleid of Economie

De heer Luc Van den Brande, commissievoorzitter, had van de minister graag ook wat meer duidelijkheid gekregen over de bepaling van artikel 3, § 2, van het ontwerp, luidens dewelke de Vlaamse regering zal bepalen tot welk homogeen beleidsdomein het agentschap behoort.

Hij wijst er daarbij op dat de Vlaamse regering in het verleden toch reeds de principiële beslissing heeft genomen om het FIT onder te brengen bij het beleidsdomein Buitenlands Beleid en Internationale Samenwerking. Aan deze beslissing zijn binnen de regering trouwens heel wat discussies voorafgegaan. Het hoogtepunt hiervan was wel toen minister Gabriëls – ingaande tegen de binnen de Vlaamse regering daarover gemaakte afspraken – het presteerde om naar aanleiding van een begrotingsbespreking in het Vlaams Parlement een beleidsbrief neer te leggen waarin zagezegd “per ongeluk” was opgenomen dat het FIT onder het beleidsdomein Economie zou ressorteren. Pas ter zitting van de commissie legde hij een zogenaamde “tekstcorrectie” neer op de kwestieuze passage in zijn beleidsbrief, hetgeen ei zo na leidde tot een schandaal van formaat.

Voor de heer Van den Brande is het in elk geval evident dat het FIT moet gesitueerd worden binnen het beleidsdomein Buitenlands Beleid, juist omdat het hele opzet niet louter economisch is. Iets wat trouwens ook expliciet bevestigd werd bij de bespreking van het kaderdecreet Beter Bestuurlijk Beleid in de Commissie voor Institutionele Zaken. Het is dan ook enigszins verbazingwekkend om in het ontwerp van decreet te moeten lezen dat de Vlaamse regering nog zal bepalen onder welk departement een en ander zal ressorteren. Enige duidelijkheid en vooral ook rechtlijnigheid ware hier aangewezen. Het open laten van de finale bestemming van het FIT creëert immers opnieuw onzekerheid.

F. Comptabiliteitsdecreet

De heer Luc Van den Brande, commissievoorzitter, stelt vast dat in artikel 16, § 2, van het ontwerp van decreet wordt verwezen naar artikel 12 van het zogenaamde “comptabiliteitsdecreet”. In legistiek op-

zicht komt het de heer Van den Brande behoorlijk vreemd over dat er in een ontwerp van decreet verwezen wordt naar een ander, nog niet bestaand, decreet.

Zelfs het feit dat dit laatste decreet reeds door de Vlaamse regering werd ingediend bij het Vlaams Parlement, waar het in de Commissie Financiën voor een eerste keer behandeld zal worden op 16 maart eerstkomende, verandert overigens niets aan dit toch behoorlijk ernstige legistieke bezwaar. Algemeen wordt er in kringen van de regering en de administratie immers van uitgegaan dat het comptabiliteitsdecreet pas in werking zal treden begin 2006, of zelfs begin 2007. De vraag blijft dus integraal gesteld hoe het ondertussen moet met de begroting en met de middelen voor het FIT ? De heer Luc Van den Brande ziet hiervoor in essentie slechts twee mogelijke oplossingen. Ofwel moet men het voorliggende ontwerp van decreet tot oprichting van het agentschap amenderen, door er een aantal overgangsbepalingen in op te nemen. Ofwel moet men het comptabiliteitsdecreet in werking laten treden onmiddellijk na zijn goedkeuring door het Vlaams Parlement. Deze laatste optie lijkt echter weinig waarschijnlijk in het licht van de massale – en dus per definitie tijdrovende – aanpassingsoperatie die dat met zich zou brengen.

Voor de spreker is het in elk geval duidelijk dat men geen nieuw instrument (in casu FIT) kan creëren, als daarvoor niet eerst de regels zijn tot stand gebracht die moeten zorgen voor de nodige budgettaire-financiële onderbouw. De hele operatie Beter Bestuurlijk Beleid is gebaseerd op drie pijlers, te weten : het kaderdecreet, de zogenaamde “uitvoeringsdecreten” én – last but not least – het comptabiliteitsdecreet. Wanneer één van die drie pijlers ontbreekt of nog gedurende jaren inoperatief is (d.w.z. minstens tot begin 2006), wordt onvermijdelijk de hele constructie wankel. Alle nieuwe EVA's en IVA's steunen daar immers op voor wat hun financiering betreft.

Daar valt overigens nog bij op te merken dat ook de nieuwe federale wet op de rijkscomptabiliteit de basis legde voor, en rekening houdt met een vernieuwde gemeenschaps- en gewestcomptabiliteit. De heer Luc Van den Brande kan zich dan ook niet van de indruk ontdoen dat de hele operatie in juridisch opzicht absoluut niet fatsoenlijk doordacht en georganiseerd is. De door de huidige Vlaamse regering vooropgestelde verbetering van het bestuur in Vlaanderen verdient zijns inziens in elk geval beter dan dit soort van kunst- en vliegwerk.

2.3. ALGEMENE BESPREKING : REPLIEKEN VAN MINISTER PATRICIA CEYSENS

2.3.1. Breed Vlaams buitenlands beleid

Bij de aanvang van haar replieken stelt minister Ceysens dat de Vlaamse regering aanzienlijke middelen heeft ingezet voor het Vlaams buitenlands beleid. Ze ontkent dan ook ten stelligste dat de Vlaamse overheid enkel oog zou hebben voor het domein van de buitenlandse handel, hoewel dit ongetwijfeld een van de belangrijkste bronnen van de Vlaamse welvaart is. Tevens wijst ze erop dat er precies op dit domein een onmiskenbare nood bestond aan een ingrijpende inhaaloperatie.

In antwoord op een bemerking van de heer Hostekint wijst de minister er daarenboven op dat de Vlaamse regering regelmatig geld vrijmaakt voor noodhulp. De hulp die verstrekt werd naar aanleiding van de recente aardbevingsramp in het noorden van Marokko, is daar een voorbeeld van.

De heer Hostekint, van zijn kant, repliceert hierop dat dit volgens hem niet meer dan de morele plicht van Vlaanderen is. Iets waarin de minister hem niet tegenspreekt. Wel integendeel, Vlaanderen heeft tijdens de afgelopen legislatuur regelmatig noodhulp verstrekt aan door allerhande rampspoed getroffen gebieden. Deze noodhulp moet volgens haar trouwens ook goed onderscheiden worden van de structurele hulp die Vlaanderen verstrekt aan een aantal landen in het Zuiden, in het kader van de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking.

Daarnaast attendeert ze de commissieleden erop dat ook diverse andere Vlaamse ministers aan ondersteuning van projecten in het buitenland doen, ook voor min of meer immateriële zaken als onderwijs en cultuur.

De heer Hostekint verklaart hierop niet overtuigd te zijn door de door de minister ontwikkelde argumentatie. De feiten en vooral ook de cijfers spreken immers voor zich. Het aandeel van Buitenlands Beleid in de totale Vlaamse begroting is ronduit beschamend klein. Dit geeft, zijns inziens, genoegzaam aan dat de Vlaamse overheid dit beleidsdomein absoluut niet prioritair vindt.

Minister Ceysens meent dat deze kritiek onterecht is. Ze verwijst daarvoor naar het vernieuwende initiatief dat ze heeft opgezet en dat recent is doorgegaan, met name : Flanders DC (District of Creativity), dat de door Vlaanderen op verschillende domeinen ontwikkelde creativiteit aan negen regio's van over de hele wereld heeft getoond. Die part-

nerregio's zullen trouwens ook participeren aan projecten rond meer immateriële zaken. Dit samenwerkingsverband is zelfs dermate innovatief dat Europees Commissaris voor Onderzoek Philippe Busquin co-financiering heeft toegezegd voor een aantal projecten die worden opgezet in het kader van Flanders DC. De minister wijst er daarbij op dat dit hoogst uitzonderlijk is, aangezien dergelijke financiering tot op heden exclusief voorbehouden was voor projecten van Europese regio's.

De minister heeft er dan ook geen problemen mee zich aan te sluiten bij het pleidooi van de heer Van Vaerenbergh om in het buitenland alle aspecten van Vlaanderen te laten zien. Die kruisbestuiving tussen cultuur en handel bestaat volgens haar al. Men mag echter zeker niet vervallen in een houding waarbij de handel op zich als iets negatiefs wordt voorgesteld.

De heer Hostekint repliceert dat hij nooit gezegd heeft dat buitenlandse handel vies of onbelangrijk is, integendeel, België leeft van de uitvoer. Ons land heeft een aantal troeven, onder meer op cultureel vlak en inzake de sport. Alle middelen moeten worden ingezet om de buitenlandse handel te promoten. Hij herhaalt dat hij heeft gepleit voor de oprichting van één departement Buitenlands Beleid, dat niet alleen het buitenlands beleid in strikte zin, maar ook de ontwikkelingssamenwerking en de buitenlandse handel omvat. De Vlaamse regering moet het buitenlands beleid ernstig nemen, meer dan tijdens deze regeerperiode het geval was. Nu hebben de verschillende ministerwissels volgens hem tot een totaal verlies aan geloofwaardigheid geleid.

2.3.2. Nood aan een overheidsinstantie én aan samenwerking met privé-actoren

Volgens de minister is er wel degelijk nood aan een overheidsagentschap. Omdat de overheid zich met deze activiteit echter niet in een monopoliesituatie bevindt, moet het agentschap zich voornamelijk concentreren op zijn core business : het buitenlandse netwerk.

Er lopen verder echter ook onderhandelingen (onder andere met VOKA) om in de beheersovereenkomst de front office naar de privé-partners over te brengen. Eén van de argumenten die hiervoor pleiten is dat bedrijven die Export Vlaanderen kennen, zeer graag gebruik maken van die instelling. Maar merkwaardig genoeg hebben een aantal ondernemingen er nog nooit van gehoord. Het spreekt voor zich dat die "bekendmaking" meer kans op slagen heeft als ze via de werkgevers-

organisaties verloopt. De minister is er dan ook van overtuigd dat het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen een belangrijke toegevoegde waarde biedt aan heel wat bedrijven, en zeker aan KMO's.

2.3.3. Inspelen op nieuwe vormen van internationaal ondernemen

Dat er twee entiteiten die tot nog toe een verschillende finaliteit hadden, bij elkaar gevoegd worden, vindt de minister een goede zaak. Het biedt de voordelen verbonden aan schaalvergroting, is kostenbesparend en verhoogt de efficiëntie.

En bovenal wordt daarmee meteen ook ingespeeld op de totaal nieuwe vormen van internationaal ondernemen die in de globale economie aan het ontstaan zijn. Overigens wijst de minister erop dat in het agentschap, wel degelijk twee afdelingen blijven bestaan. Ook qua specialistische kennis stelt er zich dus geen probleem.

De minister verheugt er zich dan ook over dat de heer Platteau de fusie tussen de beide agentschappen volmondig onderschrijft. Tot nu toe kwam daar trouwens nog helemaal geen kritiek op. Men vraagt zich zelfs veeleer af waarom die operatie niet veel eerder plaatsvond. Er is immers meer en meer behoefte aan de uitwisseling van kennis, ook al blijven er twee aparte afdelingen bestaan binnen FIT. De minister geeft bij wijze van voorbeeld nog mee dat het toch al te gek is dat de Vlaamse vertegenwoordigers in Japan van Investeren Vlaanderen en Export Vlaanderen elkaar nooit ontmoetten.

2.3.4. Keuze voor een EVA

Op grond van de diverse argumenten die ze in haar toelichting heeft aangehaald (autonomie en onafhankelijkheid in de uitvoering van de taken, partnership in Vlaanderen en in het buitenland) meent de minister dat de Vlaamse regering er goed aan gedaan heeft om resoluut te opteren voor een extern verzelfstandigd agentschap.

2.3.5. Werknemersvertegenwoordiging in de raad van bestuur

Het feit dat ook twee vertegenwoordigers van de in de SERV vertegenwoordigde representatieve organisaties van werknemers deel zullen uitmaken van de raad van bestuur, past volgens de minister volkomen in de optie van de Vlaamse regering om hier met verschillende partners te werken.

Het feit dat ook de werknemersorganisaties hierbij betrokken worden, levert trouwens het additionele voordeel op dat deze organisaties op die manier ook op de hoogte kunnen gehouden worden van de realiteit van de uitdagingen, mogelijkheden, problemen en bedreigingen die verbonden zijn aan het internationaal ondernemen.

2.3.6. Dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel

Voor wat de jaarlijkse Vlaamse dotatie aan het Agentschap voor Buitenlandse Handel betreft, spreekt het voor zich dat dit ten volle de bevoegdheid blijft van de Vlaamse regering. Het samenwerkingsakkoord waarin dit gegeven geregeld wordt, is immers afgesloten tussen de drie betrokken gewestregeringen en de federale overheid.

2.3.7. Ontbreken van een adjunct

De minister bevestigt verder dat er in het ontwerp inderdaad niet voorzien wordt in de aanstelling van een adjunct voor de gedelegeerd bestuurder (die overigens een mandaatfunctie bekleedt). Ervaringen uit het verleden leren immers dat zulks tendert te evolueren tot een tweehoofdig leiderschap, hetgeen op zijn beurt aanleiding kan geven tot alerhande interne conflicten en zelfs tot inertie. Het ontbreken van een adjunct wordt derhalve gemotiveerd vanuit de optiek van het optimaal handhaven van de eenheid van bestuur.

2.3.8. Statuut voor de handelssecretarissen

Voor wat het statuut van de in het buitenland aangeworven handelssecretarissen betreft, wijst de minister erop dat het juridisch gezien onmogelijk is om voor deze mensen tot een eenheidsstatuut te komen. Aanwerving van mensen in het buitenland is immers per definitie onderworpen aan de lokaal geldende wettelijke regels en verplichtingen. Men kan daar dus niet zomaar een Vlaams eenheidsstatuut opleggen.

2.3.9. Statuut voor de andere personeelsleden van het FIT

Verder wijst de minister er nog op dat ook aan het eigen interne personeelsstatuut ongetwijfeld nog enkele jaren gesleuteld zal moeten worden. Men vertrekt immers van een zeer disparate situatie waarbij rekening moet gehouden worden met een veelheid aan aspecten van de meest uiteenlopende

aard. Terzake twijfelt de minister er dan ook niet aan dat precies hier een van de grote opdrachten en uitdagingen zal liggen voor de periode na de goedkeuring van het ontwerp van decreet.

2.3.10. Beleidsdomein waaronder het agentschap zal ressorteren

De opmerking dat er in het ontwerp van decreet niet gespecificeerd wordt onder welk beleidsdomein het nieuwe agentschap zal ressorteren, wordt door de minister gepareerd door erop te wijzen dat zulks in geen enkel van de uitvoeringsdecreten van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid het geval is. Principieel wordt de beslissing in alle decreten overgelaten aan de Vlaamse regering.

De heer Luc Van den Brande repliceert daarop dat deze principiële beslissing helemaal niet uitsluit dat de minister al een optie in de ene of de andere richting (Buitenlands Beleid of Economie) gekozen zou kunnen hebben, die hij haar hier dan ook graag zou horen expliciteren. Nu komt het hem echter voor dat de minister zich verbergt achter een standaardformule.

Minister Ceysens, van haar kant, stelt dat het haar niet toekomt om de binnen de Vlaamse regering gemaakte afspraak te schenden. Ze houdt derhalve onverkort vast aan de open formulering die in elk van de uitvoeringsdecreten is opgenomen. Deze kwestie zal dienovereenkomstig, te gepasten tijde, in één keer getrancheerd worden voor alle ontwerpen. In afwachting daarvan zal de Vlaamse regering ontwerpen met dezelfde clausulering blijven indienen bij het Vlaams Parlement. Dienaangaande bestaat trouwens een afspraak met de parlementsvoorzitter, die de indiening van dergelijke uitvoeringsdecreten gebillijkt heeft met het oog op hun bespreking en stemming in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming.

Voor de minister is het dan ook duidelijk dat deze kwestie in elk geval niet beslecht kan of mag worden in het kader van een loutere adviesverlening aan de – ten gronde bevoegde – Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

Daarop inpikkend wil de heer Freddy Sarens nog vernemen of het ontbreken van een keuze tussen Buitenlands Beleid en Economie in artikel 3, § 2, van het ontwerp, betekent dat de Vlaamse regering terzake nog helemaal geen beslissing heeft genomen, dan wel aan het terugkomen is op haar beslissing van enkele jaren geleden ?

De minister bevestigt dat die beslissing er wel degelijk is en ook ten volle gehandhaafd wordt : het blijft dus Buitenlands Beleid. Maar tegelijk herhaalt ze dat er werd afgesproken om in elk van de ontwerpen een verwijzing naar een latere beslissing door de Vlaamse regering op te nemen. Men kan immers in de ontwerpen geen indelingen opnemen in departementen die zelf nog in oprichting zijn.

2.3.11. Het comptabiliteitsdecreet

Voor wat de opmerkingen aangaande het comptabiliteitsdecreet (artikel 16) betreft, wijst de minister erop dat het hier mutatis mutandis om eenzelfde situatie gaat als bij de opmerkingen aangaande de indeling bij het ene of het andere beleidsdomein. Net zoals iedereen bij elk van de uitvoeringsdecreten opmerkt dat er geen keuze is gemaakt voor een bepaald beleidsdomein, maken de Raad van State en het Rekenhof bij hun adviezen over deze uitvoeringsdecreten systematisch de opmerking dat het comptabiliteitsdecreet vooralsnog niet bestaat, waardoor er ook niet naar verwezen zou mogen worden in de betreffende ontwerpen van decreet.

Terzake wijst de minister er echter op dat het bedoelde decreet reeds werd ingediend bij het Vlaams Parlement en hier ook dra zal worden behandeld. Of het derhalve opportuun is om in de uitvoeringsdecreten reeds te verwijzen naar dit comptabiliteitsdecreet is opnieuw een afweging die enkel kan worden gemaakt door de ten gronde bevoegde Commissie voor Institutionele Justititionele en bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

De heer Luc Van den Brande, commissievoorzitter, brengt daartegen in dat een degelijke budgettaire regeling hem onmogelijk lijkt zonder het comptabiliteitsdecreet als basisdocument, waarin de voorwaarden en omstandigheden worden vastgelegd. Iets wat de minister overigens ooit zelf nog bevestigd heeft.

Minister Ceysens stelt dat die uitspraak blijft gelden, maar ze herhaalt tegelijk dat het zo is dat ook deze discussie niet binnen de voorbereiding van het advies aan de commissie Institutionele en Bestuurlijke Hervorming kan beslecht worden. De afspraak binnen de Vlaamse regering is in elk geval dat er in de verschillende uitvoeringsdecreten wordt verwezen naar het, inderdaad nog niet door het parlement aangenomen, comptabiliteitsdecreet.

De heer Freddy Sarens vraagt daarop of dit betekent dat het Rekenhof en de Raad van State zich op dit punt dan vergist hebben in hun adviezen ?

De minister antwoordt daar ontkennend op. Het enige wat zij heeft willen duidelijk maken is dat dit voor haar geen nieuwe kritiek is. Ze heeft dezelfde opmerkingen al eerder meegemaakt naar aanleiding van andere uitvoeringsdecreten in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid.

De heer Sarens brengt daarop in het midden dat de stelling van minister-president Somers, dat het FIT-decreet zeker in werking zal zijn getreden tegen 13 juni 2004, dan toch zeker niet kan kloppen.

Minister Ceysens antwoordt daarop dat de hele fusie-operatie tussen Export Vlaanderen en de Dienst Investeren in Vlaanderen sowieso al ter tafel lag, en dus eigenlijk ook had kunnen doorgaan buiten het kader van Beter Bestuurlijk Beleid om. In dat geval zou er ook helemaal geen probleem geweest zijn met het comptabiliteitsdecreet, maar zou men gewoon naar de wet van 1954 verwezen hebben, hetgeen – in afwachting van het comptabiliteitsdecreet – ook nu de voor de hand liggende oplossing is. Uiteindelijk heeft de Vlaamse regering er echter voor geopteerd om de zaak toch maar meteen te kaderen in de operatie Beter Bestuurlijk Beleid.

De heer Luc Van den Brande erkent dat de FIT-operatie ook had kunnen doorgevoerd worden buiten het BBB-kader om. Nu is er echter wel degelijk sprake van een dubbele beweging en dus ook van een diepgaande interferentie met de operatie Beter Bestuurlijk Beleid. Dienaangaande wijst hij de minister erop dat de parlementsvoorzitter, die tegelijk ook voorzitter is van de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming, heel duidelijk gesteld heeft dat er geen plenaire stemming komt over ook maar één van de 37 agentschapsontwerpen, indien voorafgaandelijk de daarvoor vereiste budgettaire basis niet is uitgeklaard via een operationeel comptabiliteitsdecreet.

De minister herhaalt daarop nogmaals dat men deze oefening hoe dan ook wou maken en dat men, na de keuze om dat binnen het BBB-project te doen, er consequent voor geopteerd heeft om dat dan ook integraal te doen. Maar zij sluit niet uit dat de operatie finaal toch daarvan losgekoppeld wordt, mocht zulks echt nodig blijken. Er is evenwel nog tijd, want nu moet het ontwerp eerst nog naar de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming. Zij erkent daarbij echter wel dat zij zelf niet alle voorwaarden kent die zijn vastge-

legd in de afspraak tussen de parlementsvoorzitter en de minister-president.

2.3.12. Naambekendheid van Vlaanderen

Voor wat de problematiek van het promoten van de naambekendheid van Vlaanderen betreft, verwijst de minister de commissieleden naar de desbetreffende passage in de memorie van toelichting.

2.4. CONCLUSIE

Aangezien het, overeenkomstig de door het Uitgebreid Bureau uitgetekende behandelwijze voor de uitvoeringsdecreten in het kader van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid, niet de bedoeling is om in de vakcommissies tot een consensustekst te komen, wijst de commissievoorzitter er afsluitend nogmaals op dat deze bespreking niet kan worden afgerond met een stemming.

Evenmin kan er gestemd worden over amendementen. Zulks dient te gebeuren in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken die immers de toetsing doet van de BBB-ontwerpen aan het kaderdecreet.

Dienovereenkomstig geldt het verslag van de in de Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden gehouden bespreking, als advies aan de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken.

3. Algemene bespreking in de Commissie voor Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Ambtenarenzaken

De voorzitter zegt dat de commissie tot taak heeft het ontwerp van decreet te toetsen aan het kaderdecreet. De inhoudelijke toetsing gebeurt in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden.

Minister Ceysens zegt dat het Agentschap voor Internationaal Ondernemen een fusie is van Export Vlaanderen en de Dienst Investeren Vlaanderen. In de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden werden daarvan de voor- en de nadelen uitvoerig besproken. Zij zegt dat men kiest voor een EVA omwille van de werkwijze van het agentschap. Het agentschap moet mee aangestuurd worden door vertegenwoordigers van het socio-economisch middenveld. Vandaag zijn zij vertegenwoordigd in Export Vlaanderen. Een organisatie met een netwerk dat zich in het buitenland ontplooid

intern aansturen is niet evident. Volgens de minister kiest men ervoor om het voorportaal van het agentschap te plaatsen bij organisaties die al een groot bereik hebben onder ondernemingen in Vlaanderen. Dat verhoogt de efficiëntie. Zo kunnen de middelen in het agentschap geconcentreerd worden op het buitenlands netwerk en de *back office*. Minister Ceysens voegt eraan toe dat de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden de operatie als zinvol heeft ervaren. De enige vragen die niet beantwoord werden, waren die inzake het Comptabiliteitsdecreet. Daarvoor wordt in amendementen voorzien.

Mevrouw Mieke Van Hecke zegt dat zij weinig heeft aan te merken op het ontwerp van decreet. De keuze voor een EVA is ook de keuze die CD&V verdedigde in alle tussenkomsten. Zij vindt het goed dat men bij de samenstelling van de raad van bestuur de representativiteit heeft erkend van de organisaties die de leden aanduiden. Het ontwerp van decreet en de amendementen krijgen de steun van CD&V voor wat de agentschapsvorm en de aanpassingen aan opmerkingen van het Rekenhof betreft. De spreker vraagt een verklaring voor de coördinatie waarvan sprake is in artikel 18. De vrijheid om de nodige decreetbepalingen aan te vullen, te wijzigen of op te heffen moet volgens haar verbonden zijn aan de coördinatie met de nieuwe tekst en mag geen vrijgeleide zijn om decreten op te heffen, aan te passen of te wijzigen. Zij zou willen dat die verklaring in het verslag wordt opgenomen. Minister Ceysens bevestigt dit.

De voorzitter haalt een aantal punten aan die besproken werden in de commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden. De keuze tussen een EVA of een IVA werd reeds besproken. De voorzitter zegt dat het Rekenhof een opmerking maakte over het uitblijven van de aanstelling van een adjunct en een gedelegeerd bestuurder. Het statuut van de handelsvertegenwoordigers werd eveneens besproken. De vertegenwoordiging in de raad van bestuur werd al door mevrouw Van Hecke vermeld. De voorzitter vraagt onder welk beleidsdomein de handelsvertegenwoordigers zullen worden geplaatst? Buitenland of economie?

Minister Ceysens antwoordt dat men ervoor heeft gekozen geen adjunct aan te stellen om geen problemen te krijgen met het evenwicht tussen de ambtenaren en de adjunct. Er is volgens haar nood aan eenheid van leiding binnen de organisatie. Het probleem van het statuut wordt volgens haar onderkend. Het Rekenhof merkt op dat men nog voor een grote uitdaging staat om dat probleem op te lossen. De minister merkt op dat Vlaanderen geen wetten kan opleggen aan mensen die in het buitenland verblijven. Vlaanderen moet zich neerleggen bij het intern recht van die landen. Zij zegt

dat men koos voor buitenlands beleid als beleidsdomein.

De voorzitter wijst erop dat het Rekenhof dezelfde opmerkingen maakt bij elk ontwerp van decreet dat door de regering wordt ingediend: de juridische aard van de beheersovereenkomst, de garanties en modaliteiten van de beheersovereenkomst, de berekeningen van de financiële engagementen, het Comptabiliteitsdecreet en terminologische correcties.

4. Artikelsgewijze bespreking en stemming

De amendementen, namens de meerderheid ingediend door de leden Sven Gatz, Jos Geysels en Dany Vandenbossche, zijn opgenomen in *Parl. St.* VI. Parl. 2003-2004, nr. 2130/3.

Artikel 1

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met zeven stemmen bij twee onthoudingen.

Artikel 2

De verwijzing naar het Comptabiliteitsdecreet (amendement nr.1) wordt weggelaten met acht stemmen voor bij een onthouding.

Met dezelfde stemming wordt het aldus gewijzigde artikel aangenomen.

Artikelen 3 tot 6

De artikelen 3 tot en met 6 worden zonder opmerkingen aangenomen met zeven stemmen bij twee onthoudingen.

Artikel 7

Op dit artikel is er een amendement nr. 2 van de meerderheid dat ertoe strekt om, conform de aanbeveling van het Rekenhof, uitdrukkelijk te bepalen dat de gedelegeerd bestuurder deel uitmaakt van de raad van bestuur.

Deze aanvulling en het aldus geamendeerde artikel worden aangenomen met acht stemmen voor bij een onthouding.

Artikel 8

De verwijzing naar het Comptabiliteitsdecreet in dit artikel (amendement nr. 3) wordt weggelaten met acht stemmen voor bij een onthouding.

Met dezelfde stemming wordt het aldus gewijzigde artikel aangenomen.

Artikelen 9 tot 15

De artikelen 9 tot 15 worden zonder opmerkingen aangenomen met zeven stemmen bij twee onthoudingen.

Artikel 16

Met amendement nr. 4 op artikel 16 wordt het agentschap gemachtigd een reservefonds aan te leggen dat zich in de begroting situeert op het niveau van het totale agentschap.

Een tweede onderdeel van het amendement betreft de weglating van de laatste zin van dit artikel vermits zowel de spijziging als de aanwending van het reservefonds in de jaarlijkse begrotingsdecreten door het Vlaams parlement zal worden gemachtigd.

De beide aanpassingen worden aangenomen met acht stemmen voor bij een onthouding.

Met dezelfde stemming wordt het aldus gewijzigde artikel aangenomen.

Artikelen 17 tot 20

De artikelen 17 tot 20 worden zonder opmerkingen aangenomen met zeven stemmen bij twee onthoudingen.

Artikel 20bis

Amendement nr. 5 van de meerderheid voegt een nieuw artikel in om, in afwachting van de goedkeuring van het Comptabiliteitsdecreet, niet te ontsnappen de controle van de wet van 1954.

Dit amendement wordt aangenomen met acht stemmen voor bij een onthouding.

Met dezelfde stemming wordt het aldus gewijzigde artikel aangenomen, dat wordt vernummerd tot artikel 21.

Artikel 21

Dit artikel wordt zonder opmerkingen aangenomen met zeven stemmen bij twee onthoudingen en in de tekst aangenomen door de commissie vernummerd tot artikel 22.

5. Stemming over het geheel

Het geamendeerde ontwerp van decreet wordt aangenomen met zeven stemmen bij twee onthoudingen.

De verslaggever,

De voorzitter,

Mieke VAN HECKE Norbert DE BATSELIER

TEKST AANGENOMEN DOOR DE COMMISSIE

HOOFDSTUK III

Missie, taken en bevoegdheden

HOOFDSTUK I

Artikel 4

Algemene bepalingen

De missie van het agentschap bestaat erin om, als element in de sociaal-economische ontwikkeling in Vlaanderen, middels zijn binnen- en buitenlands netwerk het internationaal ondernemen op een duurzame wijze te bevorderen door het aanbieden van kwalitatief hoogstaande en specifieke diensten aan alle ondernemingen in Vlaanderen teneinde deze bij alle facetten van het internationaal ondernemen te begeleiden, te ondersteunen en te stimuleren.

Artikel 1

Dit decreet regelt een gewestaangelegenheid.

Het agentschap heeft verder als missie het aantrekken van buitenlandse investeringen in Vlaanderen om een betekenisvolle bijdrage te leveren tot de internationale ontwikkeling van de Vlaamse economie.

Artikel 2

In dit decreet wordt verstaan onder :

- het kaderdecreet : het kaderdecreet Bestuurlijk Beleid van 18 juli 2003 ;
- het agentschap : het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen.

Artikel 5

HOOFDSTUK II

§ 1. Teneinde de in artikel 4 bedoelde missie waar te maken, vervult het agentschap de volgende taken :

Oprichting

1° taken van promotionele aard ;

Artikel 3

§ 1. Er wordt een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap opgericht zoals bedoeld in artikel 13 van het kaderdecreet. Dit agentschap draagt als naam 'Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen', in het Engels 'Flanders Investment and Trade', afgekort 'FIT'. De bepalingen van het kaderdecreet zijn van toepassing op het agentschap.

2° informatie, documentatie, advies en begeleiding betreffende alle aspecten van de internationale handel en het internationaal ondernemen ;

3° promotie van Vlaanderen als vestigingsplaats voor buitenlandse ondernemingen ;

Alle officiële akten, officiële aankondigingen of andere officiële stukken, uitgaande van het agentschap, moeten de benaming van het agentschap vermelden, met onmiddellijk daarvoor of daarna, deze leesbaar en voluit geschreven woorden : “publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap van de Vlaamse overheid”.

4° het stimuleren en ondersteunen van Vlaamse ondernemingsactiviteiten in het buitenland ;

5° het verstrekken van financiële stimuli, waarborgen en subsidies ter bevordering van het internationaal ondernemen ;

§ 2. De Vlaamse regering bepaalt tot welk homogeen beleidsdomein het agentschap behoort.

6° bemiddeling in grensoverschrijdende handelsgeschillen ;

§ 3. De Vlaamse regering bepaalt de vestigingsplaats van het agentschap.

7° het actief werken aan synergieën en het opzetten van samenwerkingsverbanden met alle actoren op het vlak van het internationaal ondernemen in binnen- en buitenland ;

8° het managen van een eigen binnenlands en een buitenlands netwerk ;

9° het optimaal benutten van financiële hefboomen voor het internationaal ondernemen beschikbaar op Belgisch, Europees en Internationaal vlak.

§ 2. De Vlaamse regering kan het agentschap belasten met bijzondere opdrachten. Deze moeten kaderen in de missie en de taken van het agentschap en worden uitgevoerd conform de voorwaarden en modaliteiten, bepaald in de beheersovereenkomst.

Artikel 6

§ 1. Met het oog op de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde missie en de in artikel 5 bedoelde taken is het agentschap gerechtigd alle activiteiten te verrichten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen tot de verwezenlijking van voormelde missie en voormelde taken.

§ 2. Het agentschap beschikt met het oog op de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde missie en de in artikel 5 bedoelde taken over de hierna vermelde bijzondere bevoegdheden die het agentschap uitoefent in overeenstemming met het bepaalde in het kaderdecreet, dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten en met de beheersovereenkomst die het verbindt :

- 1° het tarifieren van de dienstverlening van het agentschap ;
- 2° het toekennen van subsidies en het verstrekken van waarborgen ;
- 3° het ontwikkelen van een strategisch plan aangaande de wijze waarop het agentschap de ontwikkeling van de buitenlandse handel van Vlaanderen en de promotie van Vlaanderen als vestigingsplaats voor buitenlandse ondernemingen wil realiseren ;
- 4° het aangaan van samenwerkingsovereenkomsten en duurzame samenwerkingsverbanden met instellingen, ondernemingen of personen, o.m. met het oog op sponsoring, co-productie en co-financiering ;
- 5° na machtiging van de Vlaamse regering, het verstrekken van kredieten en het sluiten van verzekeringsovereenkomsten ;
- 6° het oprichten en uitbaten van kantoren in binnen- en buitenland ;

7° het aangaan van verbintenissen in het buitenland ten behoeve van de werking van kantoren gevestigd in het buitenland en het tewerkgestelde personeel ;

8° het oprichten en uitbaten van juridische entiteiten nodig voor de uitoefening van de opdracht.

HOOFDSTUK IV

Raad van Bestuur

Artikel 7

§ 1. Onverminderd het bepaalde in artikel 18, § 2, van het kaderdecreet, wordt het agentschap bestuurd door een Raad van Bestuur die is samengesteld uit :

- 1° vier leden, die voorgedragen worden door de representatieve organisaties van de werkgevers en de middenstand die in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zitting hebben, waaronder minstens één lid voorgedragen door de representatieve organisaties van de middenstand ;
- 2° twee leden, voorgedragen door de representatieve organisaties van de werknemers die in de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen zitting hebben ;
- 3° zes leden voorgedragen door de Vlaamse regering waaronder minstens twee die een bijzondere expertise hebben op het gebied van internationale investeringen in Vlaanderen en waaronder de gedelegeerd bestuurder.

§ 2. De Raad van Bestuur kiest een voorzitter uit de leden, bedoeld in § 1, 3°, op voordracht van de Vlaamse regering. Bovendien kiest de Raad uit zijn leden een ondervoorzitter.

Het mandaat van voorzitter van de Raad van Bestuur is niet verenigbaar met het mandaat van gedelegeerd bestuurder.

Artikel 8

§ 1. Met het oog op de uitvoering van de in artikel 4 bedoelde missie en de in artikel 5 bedoelde taken en binnen de perken van het kaderdecreet, dit de-

creet en van de beheersovereenkomst, beschikt de Raad van Bestuur over de ruimste bevoegdheden voor het bestuur van het agentschap.

§ 2. Onverminderd andere decretale bepalingen, kunnen volgende bevoegdheden van de Raad van Bestuur niet worden gedelegeerd :

- 1° het sluiten, op voorstel van de gedelegeerd bestuurder, van de beheersovereenkomst met de Vlaamse regering ;
- 2° het opstellen van het ontwerp van begroting en van de rekeningen evenals hun aanpassingen ;
- 3° het vaststellen, op voorstel van de gedelegeerd bestuurder, van het jaarlijks ondernemingsplan, evenals een operationeel plan op middellange en lange termijn als bedoeld in artikel 15 , § 1, 4°, van het kaderdecreet ;
- 4° het beslissen overeenkomstig de voorwaarden van artikel 12 van het kaderdecreet over de deelname van het agentschap aan de oprichting van of de deelname in, alsmede omtrent het bestuur of de leiding en de financiering van andere publiek- of privaatrechtelijke rechtspersonen ;
- 5° de goedkeuring van de rapportering aan de Vlaamse regering over de uitvoering van de beheersovereenkomst ;
- 6° het rapporteren over de uitvoering van de begroting en over de boekhouding ;
- 7° de herverdeling van investeringskredieten.

Artikel 9

De Raad van Bestuur vergadert ten minste éénmaal om de 3 maanden. Niettemin kan de voorzitter of, bij ontstentenis van deze, de ondervoorzitter, de Raad te allen tijde bijeenroepen. De voorzitter of, bij ontstentenis van deze, de ondervoorzitter, zijn verplicht de Raad van Bestuur bijeen te roepen op verzoek van ten minste 3 van zijn leden of op verzoek van de gedelegeerd bestuurder.

Artikel 10

Alle in artikel 7 bedoelde leden van de Raad van Bestuur zijn stemgerechtigd.

De Raad van Bestuur kan slechts geldig vergaderen indien ten minste de helft van zijn leden aanwezig is, met inbegrip van de voorzitter of de ondervoorzitter.

Welk het aantal der aanwezige leden ook zij, zal de Raad van Bestuur op de volgende vergadering over dezelfde agenda die binnen een termijn van 15 dagen moet worden bijeengeroepen, niettemin geldig beraadslagen.

De besluiten worden genomen bij meerderheid van stemmen. Bij staking van stemmen, beslist de stem van de voorzitter van de vergadering.

De leden van de Raad kunnen, in geval van verhindering, aan een ander lid opdracht geven om hen te vertegenwoordigen op een bepaalde vergadering van de Raad van Bestuur. Deze opdracht kan worden gegeven bij volmacht of door een schrijven gericht aan de voorzitter.

Artikel 11

De beraadslagingen en beslissingen van de Raad worden vastgesteld door notulen goedgekeurd door de leden die aan de vergadering hebben deelgenomen. De afschriften of uittreksels der notulen worden getekend door de gedelegeerd bestuurder. Een afschrift van de notulen wordt overgemaakt aan de Vlaamse regering.

HOOFDSTUK V

Gedelegeerd bestuurder

Artikel 12

De Vlaamse regering stelt de gedelegeerd bestuurder van het agentschap aan.

Artikel 13

§ 1. De gedelegeerd bestuurder is, binnen de perken van dit decreet, zijn uitvoeringsbesluiten, alsmede van het intern reglement bedoeld in artikel 14 belast met het dagelijks bestuur van het agentschap.

De inhoud van het dagelijks bestuur wordt nader vastgelegd in het intern reglement bedoeld in artikel 14.

§ 2. De gedelegeerd bestuurder is belast met de voorbereiding van de beslissingen van de Raad van Bestuur. Hij verstrekt aan de Raad van Bestuur alle inlichtingen en brengt alle voorstellen die voor de werking van het agentschap nuttig of nodig zijn op de agenda van de Raad van Bestuur.

§ 3. De gedelegeerd bestuurder vertegenwoordigt het agentschap in de gerechtelijke en buitengerechtelijke handelingen, inbegrepen het optreden voor administratieve rechtscolleges, en treedt rechtsgeldig in naam en voor rekening van het agentschap op, zonder dat hij zulks aan de hand van een beslissing van de Raad van Bestuur moet staven.

§ 4. De gedelegeerd bestuurder mag onder zijn verantwoordelijkheid één of meerdere specifieke bevoegdheden, met inbegrip van deze bedoeld in § 3, delegeren aan de personeelsleden van het agentschap.

§ 5. De gedelegeerd bestuurder voert de beslissingen van de Raad van Bestuur uit.

§ 6. De gedelegeerd bestuurder is belast met de leiding van het personeel.

HOOFDSTUK VI

Intern reglement

Artikel 14

§ 1. De Raad van Bestuur stelt een intern reglement op, dat inzonderheid volgende inhoud heeft :

- 1° de aanvullende regelen inzake de bijeenroeping van de Raad van Bestuur ;
- 2° de regelen inzake het voorzitterschap van de Raad van Bestuur bij afwezigheid of verhinderen van de voorzitter ;
- 3° de nadere precisering van het dagelijks bestuur ;

4° de regelen die de Raad van Bestuur in acht moet nemen bij de uitoefening van zijn bevoegdheden ;

5° de regelen op grond waarvan de Raad van Bestuur zich op kosten van het agentschap kunnen laten bijstaan door technische raadgevers.

§ 2. De Raad van Bestuur legt het intern reglement evenals iedere wijziging of aanvulling ter goedkeuring voor aan de Vlaamse regering.

§ 3. De Vlaamse regering neemt zijn beslissing tot al dan niet goedkeuring van het intern reglement binnen de 30 dagen na de in de tweede paragraaf bedoelde mededeling. Bij ontstentenis van een beslissing binnen die termijn wordt het intern reglement verondersteld te zijn goedgekeurd.

De Vlaamse regering motiveert zijn beslissing tot niet-goedkeuring van het intern reglement. In een dergelijk geval wordt de gemotiveerde beslissing onverwijld meegedeeld aan de Raad van Bestuur van het agentschap die, rekening houdend met de opmerkingen van de regering, de nodige aanpassingen verricht, waarna opnieuw de procedure bedoeld in §§ 2 en 3 moet worden toegepast totdat de goedkeuring wordt bekomen.

HOOFDSTUK VII

Beheersovereenkomst

Artikel 15

Onverminderd de bepalingen van artikelen 14, 15 en 16 van het kaderdecreet regelt de beheersovereenkomst :

- de wijze waarop de financiële stimuli, subsidies en waarborgen worden toegekend ;
- de wijze waarop de vaststelling van de standplaats van de kantoren in het binnenland en het buitenland wordt gemotiveerd ;
- de voorwaarden waaronder het agentschap samenwerkingsovereenkomsten en duurzame samenwerkingverbanden met instellingen, ondernemingen of personen kan afsluiten.

HOOFDSTUK VIII

Financiële middelen

Artikel 16

§ 1. Het agentschap kan beschikken over de volgende middelen :

- 1° dotatie(s) ;
- 2° retributies voor zover bij decreet toegewezen aan het agentschap ;
- 3° schenkingen en legaten in speciën ;
- 4° inkomsten uit door het agentschap verstrekte leningen aan derden ;
- 5° de subsidies waarvoor het agentschap als begunstigde in aanmerking komt ;
- 6° terugvorderingen van ten onrechte gedane uitgaven ;
- 7° vergoedingen voor prestaties, volgens de modaliteiten bepaald in de beheersovereenkomst ;
- 8° inkomsten uit sponsoring, co-producties en co-financiering ;
- 9° ontvangsten voortvloeiend uit daden van beheer of beschikking met betrekking tot eigen domeingoederen ;
- 10° leningen of kredieten van allerlei aard.

§ 2. Het agentschap wordt gemachtigd om een reservefonds aan te leggen. In de begroting situeert het reservefonds zich op het niveau van de totaliteit van het agentschap.

De middelen in het reservefonds mogen worden aangewend voor de taken die krachtens artikel 5 van voorliggend decreet aan het agentschap zijn opgedragen.

De spijzigingen van het reservefonds zijn afhankelijk van een machtiging door het Vlaams Parlement in de jaarlijkse begroting. Deze machtiging tot spijziging kan slechts betrekking hebben op het deel van de uitgavenkredieten dat in de begroting aan het agentschap wordt toegekend en in het begrotingsjaar zelf niet worden aangewend.

Artikel 17

Het agentschap kan schenkingen of legaten aanvaarden. De Raad van Bestuur beoordeelt vooraf de opportuniteit en de risico's verbonden aan de aanvaarding.

HOOFDSTUK IX

Wijziging en coördinatie

Artikel 18

§ 1. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen betreffende het agentschap te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen, om ze in overeenstemming te brengen met de bepalingen van dit decreet en van het kaderdecreet.

De besluiten die krachtens deze paragraaf worden vastgesteld, houden op uitwerking te hebben indien zij niet bij decreet zijn bekrachtigd binnen de 9 maanden na de datum van hun inwerkingtreding. De bekrachtiging werkt terug tot deze laatste datum.

De in deze paragraaf aan de Vlaamse regering opgedragen bevoegdheid vervalt 9 maanden na de inwerkingtreding van dit decreet. Na die datum kunnen de besluiten die krachtens deze paragraaf zijn vastgesteld en zijn bekrachtigd alleen bij een decreet worden gewijzigd, aangevuld, vervangen of opgeheven.

§ 2. De Vlaamse regering wordt ermee belast de bepalingen van de wetten en decreten betreffende het agentschap te coördineren alsook de bepalingen die daarin uitdrukkelijk of stilzwijgend wijzigingen hebben aangebracht tot het tijdstip van de coördinatie. Te dien einde kan de regering :

- 1° de te coördineren bepalingen anders inrichten, inzonderheid opnieuw ordenen en vernummen ;
- 2° de verwijzingen in de te coördineren bepalingen dienovereenkomstig vernummen ;
- 3° de te coördineren bepalingen met het oog op onderlinge overeenstemming en eenheid van terminologie herschrijven zonder te raken aan de erin neergelegde beginselen ;

4° de verwijzingen naar de in de coördinatie opgenomen bepalingen die in andere niet in de coördinatie opgenomen bepalingen voorkomen, naar de vorm aanpassen.

De coördinatie treedt pas in werking nadat zij bekrachtigd is door het Vlaams Parlement.

HOOFDSTUK X

Slotbepalingen

Artikel 19

Het agentschap neemt de rechten en verplichtingen over van de openbare instelling met rechtspersoonlijkheid 'Export Vlaanderen', opgericht bij decreet van 23 januari 1991, zoals gewijzigd bij decreet van 24 juli 1996, en van de dienst met afzonderlijk bestuur 'Dienst Investeren Vlaanderen', opgericht door het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting van 1994.

Artikel 20

Het decreet van 23 januari 1991 tot oprichting van Export Vlaanderen, gewijzigd bij het decreet van 24 juli 1996, en artikel 2 van het decreet van 22 december 1993 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 1994 worden opgeheven.

Artikel 21

Behoudens andersluidende bepalingen, worden de begroting en rekeningen opgemaakt en goedgekeurd en de controle uitgevoerd overeenkomstig de bepalingen van de wet van 16 maart 1954 betreffende de controle op de instellingen van openbaar nut van categorie B.

Artikel 22

De Vlaamse regering bepaalt de datum waarop dit decreet in werking treedt.
